

Кати з Катині

Poczet katów z Katynia

Розстріл тисяч поляків у 1940 році Сталін доручив професіоналам.

Rozstrzelanie tysięcy Polaków w 1940 r. Stalin powierzył fachowcom.



str. 4

Анна Валентинович – Мати „Солідарності”

Anna Walentynowicz - Matka „Solidarności”

... за два дні до трагічної смерті встигла проглянути 700 сторінок машинопису своєї біографії.

... na dwa dni przed tragiczną śmiercią zdążyła przejrzeć 700-stronicowy maszynopis swojej biografii.



str. 2

Obchody 70. rocznicy Zbrodni Katyńskiej

24 i 25 kwietnia цього року у Рівному і Острозі

W dniach 24. i 25. kwietnia br. w Równem i Ostrogu



str. 6

Злились у ньому воєдино Схід і Захід

Złączyły się w nim w jedno Wschód i Zachód:

400 років „Треносу” Мелетія Смотрицького

400 lat utworu „Threnos” Melecjusza Smotryckiego.



str. 3

Екологічна бомба сповільненої дії Ekologiczna bomba zegarowa

Несправні енергоекономічні лампи шкідливі для здоров'я та довкілля

Wadliwe świetlówki energooszczędne są szkodliwe dla zdrowia i środowiska



str. 5

Наш передплатний індекс:

Між дійсністю розуму та дійсністю серця

Фото Олександра Радиця

Пам'ятаю з перших хвилин тільки глухий, гнітючий біль і щось схоже на надію, що зараз з'ясується – це якась помилка, мені сниться якийсь кошмар, я погано прочитала повідомлення, отримане з Польщі.

Тоді, 10 квітня, я проводила заняття з польської мови для дітей у місті Дубно. Повідомлення прислала мама – таке незвичне, як для неї, повідомлення, коротке, сухе, жорстоке: „розбився президентський літак під Смоленськом”. І одразу ж наступне: „о Боже, ніхто не вижив”. Цього моменту, мабуть, не забуду до кінця життя. Я стояла перед дітьми з цим телефоном у руках, як шматком якогось каменя. Тільки очі пробували зібрати ще раз літери трагічного повідомлення і скласти його в логічну низку так, щоб мозок міг нормально прочитати зміст. Проте система перестала діяти. Просто „зависла”. В такому стані я перервала заняття і вийшла з класу. Біля входу в Будинок культури, де я працювала, дорослі намагалися мені зупинити, щось говорили, провели назад до того нещасного класу. Дзвінок додому – і в трубі тертячий голос: „Юстинка, показують літак, там немає чого збирати, все розбите на шматочки”. Я відмінила всі заняття в суботу. В неділю вимкнула телефон. У мене на вівторок були заплановані зустрічі з Катинськими Сім'ями. І все розпалося. Загинули голова Федерації Катинських Сім'ей і голова Катинського Комітету. Ті, що залишилися, онімлі від болю. Я поїхала до Польщі і повідомила, що повернуся після похорону Президента, коли б він не відбувся. У Любліні я зустрілася з головою Люблінського відділу Катинської Сім'ї, з якою подружилася раніше. У катастрофі загинули її давні вірні друзі. Вона не мала сили їхати у Варшаву. Попрощавшись з нею, я сіла у поїзд і вирушила до столиці. Приїхала вночі й о 3.00 стала в чергу до

президентського палацу. Віяв якийсь пронизливий вітер, часом сипав дощ, але про це не думалося – в цій черзі стояли люди, які приїхали зі всієї Польщі, щоб поклонитися останній раз Тим Двом, які „на це заслужили”, як сказав хтось поруч у черзі. Я познайомилася з двома молодими дівчатами, які спеціально найняли собі водія і приїхали з Вроцлава. Протягом всього часу очікування на вхід до палацу я розмовляла з сім'єю (дідусь, мама, тато і син) з Гнезна. Люди пригостили одне одного, чим могли. Харцери розносили гарячі чай та каву. Якась варшав'янка прибігла і роздавала тим, хто стояв у черзі, часом навіть по 17 годин, яблука і солодощі. А ці „нічні поляків розмови” можна порівняти хіба тільки з якимись зборами філолатів – порушувалися такі важливі питання про національну ідентичність, історію, проблеми зрілого суспільного життя. Говорили великими словами, часто тремтячим голом, просто про любов до Батьківщини. І ці люди, такого різного типу, з різною освітою, соціальною позицією (я зустріла кількох професорів, пілотів, студентів, гірників, людей бізнесу), не соромилися блиску великих гарячих крапель в очах, а патетичні слова з їхніх вуст зовсім не звучали штучно. Це був бальзам для серця. Я побачила, що існують ще такі „руді вівці”, які десь там у світі, всупереч зростаючій хвилі агресії і спробам висміювання підійнятої позиції, пробують боротися за вічні ідеали. Після близько десяти годин стояння в черзі ми зайшли до Колонного залу президентського палацу. В черзі запала абсолютна тиша. Тільки

кільце запала сіза абсолютна. Тільки опухлі обводки очу і dziwna czerwień nosów zdradzały kanały ujęcia wzebranych w środku uczuć. Oczy zarejestrowały proporcję z Orłem Białym na trumnie Pana Prezydenta i białą-czerwoną flagę na trumnie Pierwszej Damy. Ktoś zobaczył jeszcze jakieś napisy, tabliczki, warty. Ale serce nie koduje obrazami, więc pozostało poza nimi, w jakiejś innej przestrzeni ciszy, którą wypełniły bez słów wyspy zwykłej ludzkiej wdzięczności Parze Prezydenckiej za Służbę Rzeczypospolitej. Przy wyjściu trzeba było jednak jakoś okiełznać i zamknąć na chwilę w kondolencyjne karby czarnych atramentowych znaczków swoje uczucia i dołączyć je do wielkiej nowej neomickiewiczowskiej Księgi Narodu i Pielgrzymstwa Polskiego.

Kolejny dzień to Plac Piłsudskiego, uroczystości żałobne za wszystkie ofiary katastrofy, białe – czerwony las flag, mokre słone chusteczki i ten głos Macieja Łopińskiego, szefa gabinetu prezydenta: brak słów, żeby wypowiedzieć swój ból i żal. Kondukt żałobny z Pałacu do archikatedry warszawskiej, konna reprezentacyjna świta ułańska przy trumnach, werble, rzucane na

trumny kwiaty, potem Msza Święta żałobna w Bazylice Mariackiej z iście królewską oprawą muzyczną, dzwon Zygmunta i wyrzwały armatnie w grodzie Kraka – to łączyło nas, pomagało przetrwać traumę, a nawet jakoś krzepiło i po modlitwie napępowało spokojem. Najbardziej w tych momentach bolało mnie to, że wszędziebyłskie media w wyrafinowany i wypracowany przez lata po mistrzowski sposób skarliły i spotwarzyły te wydarzenia, ujmując powagi uroczystościom żałobnym i w chwili pogrzebu w Krakowie (gdzie też udało mi się dojechać na czas), bez krzty wyczucia i szacunku dla tak bolesnych chwil, wylały na uczestników morze swojego kiczu dziennikarskiego, zakłócając nawet ciższą modlitwę przed pochówkiem Pary Prezydenckiej. Jednakże ich komentarze w zderzeniu z rzeczywistością nie mogły wygrać. Bo wszak inna jest rzeczywistość rozumu, a inna rzeczywistość serca. A 17. i 18. kwietnia 2010 roku cokolwiek dawać pod osąd można było tylko z tego drugiego, nieosiągalnego dla nich w żaden sposób, pułapu.

Justyna JANCZ

spuchli oczy i dивний червоний колір носів вказували на канали виходу почуттів, що були десь там, усе-редині. Очі зафіксували прапор з Білим Орлом на труні Pana Prezydenta i біло-червоний прапор на труні Першої Дамы. Хтось побачив ще якісь написи, таблички, караул. Але серце не кодує картинками, тому й залишилося поза ними, в якомусь іншому просторі тиші, яку наповнили без слів острови звичайної людської вдячності президентській парі за службу Польщі. Біла виходу потрібно було однак якось стриматися i в певний момент висловити за допомогою чорних знаків співчуття, приєднати їх до великої нової неоміцкевичівської Книги Нарodu i Польського Паломництва.

Наступний день – це Майдан Пілсудського, траурна церемонія в пам'ять про всі жертви катастрофи, біло-червоний ліс прапорів, мокрі солони хустинки i цей голос Мачея Лопіньського, керівника кабінету президента: „бракує слів, щоб висловити свій біль i смуток”. Траурна процесія з палацу до варшавської архікatedри, кінна репрезентативна уланська свита

біля трун, барабанный дріб, кинуті на труни квіти, потім траурне богослужіння в Маріацькій базиліці з воїстину королівським музичним супроводом, дзвін Зигмунта i гарматні постріли в місті Крака – це об'єднувало нас, допомагало пережити травму, a навіть якось надавало сил i після молитви наповнювало спокоєм. Найбільше в такі моменти я хвилювалася за те, що всюдисущі media у витончений i майстерно відпрацьований роками спосіб применшили i спотворили ці події, відмовляючи в повазі до траурних церемоній навіть в момент поховання в Кракові (куди також мені вдалося доїхати вчасно), без крихти розуміння i поваги до таких болісних хвилин вилили на учасників море свого журналістського кічу, порушуючи навіть тишу молитви перед похороном президентської пари. Проте їхні коментарі розвивалися об реальність i не могли виграти. Бо реальність розуму – це одне, a реальність серця – інше. A 17 i 18 квітня 2010 року що-небудь осуджувати можна було тільки з цієї другої, жодним чином недосяжної для них, висоти.

Юстина ЯНЧ

Anna Walentynowicz - Matka „Solidarności”

Так powiedział o niej premier Polski Donald Tusk na lotnisku wojskowym Warszawa-Okęcie, pochylając się nad trumnami ofiar katastrofy samolotu rządowego, który rozbił się pod Katyniem na ziemi smoleńskiej w dniu 10 kwietnia 2010 r.

Anna Walentynowicz leciała do Katynia na uroczystości 70. rocznicy mordu katyńskiego. Razem z innymi 95 osobami zginęła w katastrofie samolotu prezydenckiego pod Smoleńskiem.

Dama Orderu Orła Białego

To najwyższe odznaczenie Anna Walentynowicz otrzymała z rąk Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego 3 maja 2006 r. (w 215. rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 Maja), 13 grudnia 2005 r. (w 24. rocznicę wprowadzenia stanu wojennego w Polsce) w Waszyngtonie odebrała na rzecz Solidarności od Amerykańskiej Fundacji Ofiar Komunistycznego Medalu Wolności Trumana-Reagana. Otrzymała także Krzyż Kawalerski Orderu Polonia Restituta (od Prezydenta Ryszarda Kaczorowskiego) i Virtuti Civili, a w 2009 r. „za odwagę w występowaniu w obronie podstawowych wartości i praw nawet wbrew zdaniu i poglądom większości”, otrzymała nagrodę im. Pawła Włodkowica, przyznaną przez Rzecznika Praw Obywatelskich. Kim była ta niewysoka kobieta zawsze uczesana w kok?

Anna Walentynowicz (z domu Lubczyk) urodziła się 15 sierpnia 1929 r. w Równem na Wołyniu. We wrześniu 1939 r. straciła rodziców, a jedynego brata Sowieci wywieźli na zawsze na Wschód. Po śmierci rodziców, kiedy miała 10 lat i ukończone zaledwie 4 klasy szkoły podstawowej, przycięła się do sąsiedzi i polska, ziemianka rodzina, z którą w 1941 r. opuściła kresy i znalazła się pod Warszawą. Tam „państwo” mieli gospodarstwo. A ona, dziewczynka, była traktowana jak tania siła robocza, a nie człowiek. Musiała pracować od czwartej rano do północy. Nigdy z tymi którzy przyjęli ją pod dach, nie jadła przy wspólnym stole, nawet w Wigilię. By nie czuć się samotnie, spędzała ją w stajni, z końmi. Była bita. W końcu uciekła od swoich „dobroczyńców”. Trafiała na Wybrzeże. Pracowała w gospodarstwie rolnym w okolicach Gdańska, a następnie zatrudniła się w piekarni, a potem jako pakowaczka w Gdańskich Zakładach Przemysłu Tłuszczowego Amada. Po ukończeniu kursu spawacza trafiła w listopadzie 1950 r. do Stoczni Gdańskiej im. Lenina. Od 1978 należała do Wolnych Związków Zawodowych Wybrzeża, kolportowała prasę niezależną, pisywała do „Robotnika Wybrzeża”, a przede wszystkim udostępniła swoje mieszkanie na działalność antykomunistyczną. Przez słynną Grunwaldzką 49/9 przebiegła się czołówka opozycjonistów w PRL – od Jacka Kuronia, Kazimierza Świątonia, Andrzeja Kolodzieja, Leszka Moczulskiego, Adama Michnika, aż po Lecha Wałęsę, Bogdanę Borusewicza, Alinę Pienkowską, Krzysztofa Wy-

szkowskiego, Jacka Taylora, Joannę i Andrzeja Gwiazdów i Lecha Kaczyńskiego. Anna była dla nich jak matka – gościła, gotowała, prała.

Kobieta z żelaza

Ciężka praca zniszczyła jej zdrowie. Nie chciała przejść na rentę. Przekwalifikowała się na suwnicową. Na pięć miesięcy przed przejściem na emeryturę została dyscyplinarnie zwolniona z pracy. Decyzją dyrekcji wywołała 14 sierpnia 1980 r. strajk, w czasie którego powstał Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”. Pierwszym postulatem protestujących robotników było przywrócenie Walentynowicz do pracy. Władza uległa ich żądaniom. W marcu 1983 r. przed sądem w Grudziądzu została oskarżona o organizowanie grudniowego strajku i skazana na 1,5 roku więzienia w zawieszaniu. W tym samym roku została aresztowana za udział w próbie wmurowania tablicy upamiętniającej górników kopalni „Wujek”. Była inicjatorką protestu głodowego po zabójstwie ks. Jerzego Popiełuszki, który trwał od 18 lutego 1985 r. do 31 sierpnia 1986 r. w krakowskiej parafii ks. Adolfa Chojackiego. W latach 80. krytykowała ówczesne kierownictwo związku skupione wokół Wałęsy. Istotą sporu stało się oskarżenie Lecha Wałęsy o współpracę z SB i sprzeciw Walentynowicz wobec polityki prowadzącej do Okragłego Stołu, określanej przez nią jako „ugodowa”. Po 1989 r. nie utożsamiała się z polityką rządzących partii postsolidarnościowych. Zniknęła całkowicie z życia politycznego. W 1989 r. była współzałożycielką Fundacji Promocji Sztuki Sakralnej i mocno związała się ze środowiskiem katolickim. Od 1989 r. do 1997 r. współpracowała z pismem „Poza układem”. Gdański IPN w 2006 r. ujawnił, że na życie Walentynowicz czyhało 100 funkcjonariuszy i tajnych współpracowników SB, którzy chcieli ją otruci lekiem o nazwie fursomidium w 1981 r. Niemiecki reżyser Volker Schlöndorff, który w 2007 r. nakręcił film „Strajk” inspirowany życiorysem Anny Walentynowicz, powiedział: „Podziwiam jej upór i bezkompromisowość. Ona stała się bohaterką mimo woli. Nie miała w planach kariery politycznej, nie myślała o sobie. Chciała zmienić świat na lepszy. I doprowadziła do rewolucji”.

Zanim stała się działaczką opozycji demokratycznej w PRL-u, była przodowniczką pracy. Wyrabiała 270% normy. Jej zdjęcia trafiły do gazet. W nagrodę, jako członkini komunistycznego Związku Młodzieży Polskiej, wysłana została na zjazd młodzieży do Berlina. Jednakże wkrótce potem oddała legitymację ZMP i wstąpiła do Ligi Kobiet. Jako działaczka tej organizacji zaczęła zabiegać o prawa pracowników. Wspominała: „kiedy – jako młoda



dziewczyna – zaczynałam tę niełatwą walkę o prawo każdego człowieka do godnego życia, marzyłam, że mój syn i jego rówieśnicy będą szczęśliwymi obywatelami wolnego kraju, rządzonego przez ludzi mądrych i prawych.” Anna Walentynowicz na dwa dni przed tragiczną śmiercią zdążyła przejrzeć 700-stronicowy maszynopis swojej biografii autorstwa Sławomira Cenckiewicza, poprawiła błędy w nazwiskach, itp. i przekazała jeszcze jakieś znalezione zdjęcia. Autor biografii Anny Walentynowicz, która ukaże się w maju br. w wydawnictwie „Zysk i Spółka” w pociągu z Poznania do Gdańska dowiedział się o jej śmierci, dopisał ostatni rozdział – najbardziej dramatyczny.

Post Scriptum

Wszyscy, którzy zginęli w katastrofie prezydenckiego samolotu zapłacili najwyższą cenę za pamięć o Katyniu. A świat miał się nigdy nie dowiedzieć o Katyniu. „Rodzinom ofiar odebrano prawo do publicznej żałoby, do optakania i godnego upamiętnienia najbliższych. Ziemia przykryła ślady zbrodni, a kłamstwo miało wymazać ją z ludzkiej pamięci – miał powiedzieć Prezydent RP Lech Kaczyński. I chciał podziękować, że jednak bliscy pomordowanych i inni, odważni ludzie trwali wiernie przy tej pamięci, bronili jej i przekazywali kolejnym pokoleniom Polaków. Przeniesli ją przez czas komunistycznych rządów i powierzyli rodakom wolnej, niepodległej Polsce. Dlatego im wszystkim, a zwłaszcza Rodzinom Katyńskim, jesteśmy winni szacunek i wdzięczność – tych słów już nie wypowiedział. Nie doleciał. Katastrofę przetrwał jedynie znaleziony kilkanaście godzin po tragedii wieniec, który Prezydent miał złożyć na katyńskim cmentarzu. Obok tego wienca, jak również przed bramą lotniska, na miejscu katastrofy zaczęły napływać spontanicznie Rosjanie najpierw ze Smoleńska, i z dalsza. Tłumy Rosjan. Większość z nich dowiedziało się po raz pierwszy o Katyniu. My Polacy zawsze będziemy pamiętać o Katyniu tym sprzed 70 lat i tym z 10 kwietnia 2010 r.

Małgorzata Szymczyk-Karnasiewicz, Kraków

Anna Walentynowicz - Mати „Солідарності”

Так сказав про неї прем'єр-міністр Польщі Дональд Туск на військовому аеродромі Варшава-Окенце, схилившись над трунами жертв катастрофи урядового літака, який розбився на смоленській землі 10 квітня 2010 р.

Anna Walentynowicz leciała do Katynia na uroczystości 70. rocznicy mordu katyńskiego. Razem z innymi 95 osobami zginęła w katastrofie samolotu prezydenckiego pod Smoleńskiem.

Жінка із заліза

Важка робота негативно позначилася на її здоров'ї. Не хотіла піти на пенсію. Перекваліфіковувалася на крановщицю. За п'ять місяців до виходу на пенсію її в дисциплінарному порядку звільнили з роботи. Рішення дирекції призвело до початку страйку 14 серпня 1980 р., внаслідок якого утворилася Незалежна самоврядна профспілка „Солідарність”. Першою вимогою страйкарів було повернення Валентинowicz на роботу. Влада виконала їхню вимогу. У березні 1983 р. суд в Грудзьондзу звинуватив її в організації грудневого страйку i засудив строком на 1,5 року умовно за участь у спробі встановлення меморіальної дошки, яка увіковічувала пам'ять гірників шахти „Вуек”. Анна Валентинowicz була ініціатором голодування на знак протесту проти вбивства священика Єжи Попелушка. Голодування тривало з 18 лютого 1985 р. до 31 серпня 1986 р. в краківській парafії священика Адольфа Хойнацького. У 80-х роках критикувала тодішнє керівництво профспілки, що згуртувалося навколо Валенси. Причиною суперечки стало звинувачення Леха Валенси у співпраці з Службою безпеки i те, що Валентинowicz виступила проти політики, яка призвела до Крулого столу, називаючи її „угодовою”. Після 1989 р. не погоджувалася з політикою правлячих партій, які вийшли з „Солідарності”. Зникла повністю з політичного життя. У 1989 р. була співзасновницею Фонду Промоції Сакрального Мистецтва i почала тісно співпрацювати з католицьким середовищем. Від 1989 р. до 1997 р. співпрацювала з журналом „Poza Układem”. Gdański Інститут національної пам'яті в 2006 р. подав інформацію, що за життям Валентинowicz „полувало” 100 працівників органів внутрішніх справ i таємних співробітників Служби безпеки, які у 1981 р. хотіли отруїти її ліками під назвою фурсемід. Німецький режисер Волкер Шлоендорфф, який у 2007 р. зняв фільм „Страйк”, захоплювався біографією Анни Вален-

тинowicz: „Я дивуюся її впертості i безкомпромісності. Вона стала героїнею мимоволі. Не мала в планах політичної кар'єри, не думала про себе. Хотіла змінити світ на краще. I привела до революції”.

Перш, ніж стала діячкою демократичної опозиції в Польській Народній Республіці, була передовиком праці. Виробляла 270% норми. Її фото потрапляли до газет. У нагороду, як члена комуністичної Спілки польської молоді, її делегували на з'їзд молоді до Берліна. Проте невдовзі після цього Валентинowicz віддала квиток СПМ i увійшла до Лиги жінок. Як діячка цієї організації, почала захищати права працівників. Згадувала: „Коли, як молода дівчина, я починала цю нелегку боротьбу за право кожної людини на гідне життя, я мріяла, що мій син i його ровесники будуть щасливими громадянами вільної країни, якою керують мудрі i чесні люди”.

Anna Walentynowicz за два дні до трагічної смерті встигла проглянути 700 сторінок машинопису своєї біографії, автором якої є Славомір Ценцкевич, випрала помилок в прізвищах, передала ще якісь знайдені фотографії. Автор біографії, яка побачить світ цьогоріч у травні у видавництві „Zysk i Spółka”, отримавши звістку про смерть Анни Валентинowicz, дописав останній розділ – найбільш драматичний.

Post Scriptum

Усі, хто загинув у катастрофі президентського літака, заплатили найвищу ціну за пам'ять про Катинь. А світ не повинен був ніколи дізнатися про Катинь. „У сімей жертв забрали право на публічну жалобу, на оплакування i гідне увіковічення найближчих. Земля прикрила сліди злочину, a брехня повинна була стерти його з людської пам'яті”, – повинен був сказати Президент Республіки Польща Лех Качинський. Хотів також подякувати за те, що родичі вбитих та інші відважні люди вірно берегли цю пам'ять, захищали її та передавали наступним поколінням поляків. Зберегли її протягом періоду комуністичних урядів i передали співвітчизникам вільної, незалежної Польщі. Тому їм всім, a особливо Катинським Сімям, ми повинні подякувати. Але цих слів він не сказав. Не долетів. У катастрофі вцілів лише знайдений після трагедії вінок, який Президент планував покласти на катинському кладовищі. До цього вінка та до воріт аеродрому, де сталася катастрофа, почали приходити росіяни – зі Смоленська та інших міст. Тисячі росіян. Більшість з них про Катинь дізналися вперше. Ми, поляки, завжди пам'ятатимемо про катинську трагедію, що сталася 70 років тому, i трагедію 10 квітня 2010 р.

Маргарита ШИМЧИК-КАРНАСЕВИЧ, Краків

З'єднались у ньому в одно Wschód i Zachód:

W tym roku mija 400 lat od powstania znanego polemicznego utworu „Threnos” Melecjusza Smotryckiego.

Та праця українського писарзя, wydana w języku polskim, do dziś wywołuje ogromne zainteresowanie ze strony zarówno historyków, jak też krytyków literackich, politologów i działaczy społecznych. Przy katedrze polonistyki Kijowskiego Narodowego Uniwersytetu Tarasa Szewczenki i Międzynarodowej Szkole Ukrainistyki, pod auspicjami Patriarchatu Kijowskiego Ukraińskiej Cerkwi Prawosławnej zapoczątkowano wydanie oryginału tego dzieła i jego całościowego przekładu w języku ukraińskim.

O istnieniu oryginału „Threnosu” w języku ukraińskim wspominał sam autor, jednak dotychczas nie odnaleziono żadnego jego egzemplarza. Próby przetłumaczenia dzieła na język ukraiński podejmowano niejednokrotnie, w tym najbardziej głośną sławę zyskała tłumaczenie pierwszego rozdziału, autorstwa Mychajła Gruszewskiego, wierszowane na wzór dawnych płażów narodowych. Nowe wydanie w języku polskim stanęło z kolei drugim, po jego podstawowym wydaniu w 1610 roku. Zostanie do niego załączona wersja ukraińska, która posłuży zachowaniu wszystkich osobliwości tekstu oryginalnego, zwłaszcza wzmianek samego Smotryckiego i komentarzy na marginesach.

Czytelnik może tutaj znaleźć różnorodność tematów, stylów i problemów. Praca zawierająca dziesięć rozdziałów odzwierciedla dyskusję Cerkwi Wschodniej z Zachodnią, zwłaszcza jest odpowiedzią na polemiczne dzieło unijnego biskupa włodzimierz-wołyńskiego Hipacjusza Pocięja. Piękna dawna polszczyzna, a równocześnie unikatowy pisarski styl rokociański stanowią przymioty talentu wybitnego autora „Threnosu”, życiorys którego również zasługują na szczególną uwagę.

Droga życiowa, w tym też twórczość, Melecjusza Smotryckiego możemy określić jednym zdaniem: spławiły się w nim w jedno Wschód i Zachód. Najbardziej świadczą to określenie koniec jego ziemskiego pielgrzymowania – w Dermaniu na Wołyniu, gdzie polemista kazał pochować go z dwoma bullami w rękę. W jednej z nich chodziło o nominację Smotryckie-

go na biskupa prawosławnego, w drugiej zaś znajdowała się brewa papięza o nadaniu mu prawomocności biskupiej w Kościele Katolickim. Do końca życia pisarz pozostawał oddany obu wyznanom chrześcijańskim, uważając się jednocześnie za syna prawosławia i unii.

Melecjusz (imię laickie – Maksym) przyszedł na świat 1575 lub 1577 roku w Smotryczu na Podolu w rodzinie filologów. Jego dziadek Danyło przepisywał księgi, a ojciec – Herasym Smotrycki – był znanym działaczem społecznym, autorem zbioru prac polemicznych „Klucz królestwa niebieskiego”, pierwszym rektorem Akademii w Ostrogu, współredaktorem (razem z Iwanem Fedorowym) Biblii Ostrogskiej. Chłopczyk, podobnie jak jego starszy brat, który później się stał księdzem jednej ze świątyń w Ostrogu, wzrastał w atmosferze edukacji, poszukiwań nowych szlaków dla rozwoju kultury ojczyzny, intelektualnych wpływów Europy. Po śmierci ojca ukończył Kolegium Wileńskie, później studiował w kilku uniwersytetach europejskich, w których, jak sam o tym wspominał, duży wpływ na niego wywarł protestantyzm.

Po powrocie w rodzinne strony Melecjusz Smotrycki wstąpił do Wileńskiego Klasztoru Świętej Trójcy i całkiem zaangażował się w życie społeczne, które na ten czas w Wilnie tętniło jako żywe źródło. Dzieło „ΘΡΗΝΟΣ” to jest Lament jedynej św. Powszechnej Apostolskiej Wschodniej Cerkwi, z objaśnieniem Dogmat Wiary. Początkowo z Greckiego na Słowiański, a teraz z Słowiańskiego na Polski przełożony przez Theophila Orthologa, też świętej Wschodniej Cerkwi Syna, w Wilnie Roku Pańskiego 1610” powstało jako odezwa na wileńskie napady unitów pod przewodnictwem Hipacego Pocięja. Praca Smotryckiego wydana pod pseudonimem Theophil Ortholog, wywołała tak głośną reakcję społeczną, że z odpowiedzią na nią wystąpił od razu kilku znanych ówczesnych działaczy – jezuita Piotr Skarga i biskup unicki Heliasz Joachim Morochowski.

Ze względu na wielką wartość artystyczną, „Threnos” jest uważany za wzór ukraińskiej literatury baroko-

wej. Nawet sam jego autor następnymi swoimi utworami nie dorównał geniuszowi tego „Lamentu”.

Po uzyskaniu tak zwanych świę-



ceń Teofanowych Melecjusz Smotrycki stanął na czele Wileńskiej Diecezji Prawosławnej. Mając nieprzeciętne zdolności w dziedzinie homiletycznej, zwalczał działalność Jozafata Kuncewicza, unickiego biskupa w Wilnie. To zresztą doprowadziło do tragicznego zamordowania Kuncewicza i wywołało przełom duchowy w świadomości samego Smotryckiego.

Po odbyciu podróży do Ziemi Świętej, wskutek czego powstało nowe jego dzieło – „Apologia peregrinacji do krajów wschodnich przez mie Meletiusza Smotryckiego...” do przeznaczonego narodu ruskiego... sporządzona” (1628), pisarz przeszedł na stronę unitów i nawoływał do tego również swoich rodaków. W tymże duchu zostało napisanych kilka innych jego utworów. Niektóre z nich są wzorem homiletyki barokowej.

Sporo pisarzy ukraińskich pisało w dobie po Unii Brzeskiej w języku polskim, jednak tylko Melecjuszowi Smotryckiemu – synowi obu Kościołów – przylgnął tytuł geniusza literatury, który pozostaje niezmiennym już 400 lat. Zachęcam czytelników i badaczy do zapoznania się lub ponownego odczytania „Threnosu” i oddania hołdu wybitnemu mistrzowi słowa.

Switlana SUCHARIEWA

Злились у ньому воєдино Схід і Захід

Цьогоріч минає 400-та річниця з часу виходу в світ славетного полемічного „Треносу” Мелетія Смотрицького.

ксію Східної Церкви з Західною, зокрема відповіді на полемічний трактат Володимир-Волинського унійного єпископа Іпатія Потія. Гарна старопольська мова, водночас неповторний роколянський письменницький стиль – такі особливості риси творчості видатного автора „Треносу”, життєпис якого теж заслуговує особливої уваги.

Увесь життєвий, а втім, і творчий шлях Мелетія Смотрицького можна охарактеризувати коротко однією фразою: злились у ньому воєдино Схід і Захід. Найяскравішою ілюстрацією такого визначення є завершення його земної мандрівки – вона закінчилася у Дермані на Волині, де поеміст заповів поховати себе з двома булами в руках. В одній із них була номінація про призначення його православним владикою, в іншій – папська брева про надання йому титулу католицького єпископа. Письменник до кінця життя залишався вірним обома конфесіям, вважаючи себе рівноцінним сином православ'я та унії.

Мелетій (мирське ім'я – Максим) народився 1575 чи то 1577 року у Смотричі на Поділлі в сім'ї потомствених філологів. Його дідушко Данило був переписувачем книг, а батько, Герасим Смотрицький, – визначним суспільним діячем, автором полемічного збірника „Ключ царства небесного”, першим ректором Острозької академії, співредактором (разом з Іваном Федоровим) Острозької Біблії. Хлопчик зростав разом зі старшим братом, в майбутньому – духівником однієї з Острозьких церков, в атмосфері просвітництва, пошуку нових шляхів розвитку вітчизняної культури, інтелектуальних впливів Європи.

Після смерті батька закінчив колеґіум у Вільні, пізніше навчався у декількох європейських університетах, де піддався, як сам зазначав, протестантському впливу. Після повернення на батьківщину Мелетій Смотрицький вступив до Вільнянського Свято-троїцького монастиря і поринув у вир активного суспільного життя, яке тоді у Вільні било живим ключем. Написання твору „Threnos” to jest Lament jedynej św. Powszechnej

Apostolskiej Wschodniej Cerkwi, z objaśnieniem Dogmat Wiary. Pierwej z Greckiego na Słowiański, a teraz z Słowiańskiego na Polski przełożony przez Theophila Orthologa, też świętej Wschodniej Cerkwi Syna, w Wilnie Roku Pańskiego 1610” стало відгомном на вільнянський погром, вчинений уніатами на чолі з Іпатієм Потієм. Праця Смотрицького, який виступив під псевдонімом Теофіл Ортолог, викликала такий гучний резонанс у суспільстві, що на неї відразу відгукнулися своїми полемічними трактатами відомі діячі того часу – єзуїт Петро Скарга та грекокатоліцький єпископ Ілля Іоаким Мороховський.

З огляду на свою художню цінність, „Тренос” залишається неперевершеним зразком вітчизняної барокової літератури. Навіть сам М. Смотрицький усім своїм подальшим творчим доробком не зміг дорівнятися до величчя цього свого твору.

Після отримання, так званого, Теофанового свячення, Мелетій Смотрицький очолив Вільнянську православну єпархію. Будучи визначним проповідником, він гостро виступав проти діяльності Йосафата Кунцевича, тогочасного унійного владика у Вільні. Це, зрештою, призвело до трагічного замордування Кунцевича і викликало перелом у світогляді самого Смотрицького.

Поїхавши у подорож по Святій Землі, внаслідок якої виїшов у світ його наступний трактат – „Apologia peregrinacji do krajów wschodnich przez mie Meletiusza Smotryckiego...” do przeznaczonego narodu ruskiego... sporządzona” (1628), письменник перейшов на бік уніатства, заклинаючи до цього інших своїх співвітчизників. У цьому ж дусі були написані й кілька інших його творів. Деякі його твори слугують зразком барокової гомілетики.

Чимало українських письменників писали в поберестейській період польською мовою, проте саме Мелетію Смотрицькому, синові обох Церков, судилося отримати титул генія літератури, який зберігається за ним ось уже 400 років. Заохочую читачів та дослідників до ознайомлення чи нового прочитання його „Треносу” і вшанування пам'яті визначного митця.

Світлана СУХАРЄВА

„Nie pokój, lecz miecz” Jewgenija Swerstiuka

Drugi rok z rządu po Wielkanocy Wołyń ma zaszczyt gościć swego rodaka, sześćdziesiątnika, dysydenta, krytyka literackiego, pisarza, kulturologa Jewgena Swerstiuka.

Pan Jewgen pochodzi spod Horochowa, prawdopodobnie właśnie z tego powodu ze szczególną radością przyjeżdża z Kijowa w ojczyście strony. Tym razem był gościem Wołyńskiego Uniwersytetu Narodowego imienia Łesi Ukrainki, gdzie odbyła się prezentacja jego nowej książki pod intrygującym tytułem „Nie pokój, lecz miecz”. To jest zbiór literaturoznawczych, krytycznych, politologicznych esejów na temat aktualnych zagadnień dziesięcioletniej Ukrainy. Dlaczego, pomimo prawie 20 lat niepodległości, nadal stoimy na rozdrożu? Jak odzyskać swoją tożsamość – narodową, kulturową, duchową? Jak długo będą nami zarządzali politykanci i pseudopatrioci? Te i wiele innych kwestii zostało omówionych w książce Jewgena Swerstiuka. Sam autor przyznaje, że jest rozmówcą w eseju jako

gatunku literackim, przez który w zwięzły sposób jak najlepiej da się przekazać czytelnikowi sporo aktualnych zagadnień. „Esej to jest mój gatunek, z powodu którego skazano mnie na 12 lat” – powiedział artysta.

Jewgen Swerstiuk w latach 60-tych minionego wieku stał w jednym szeregu z prawdziwymi wojownikami o wolność i niepodległość Ukrainy – z Wasylem Stusem, Wasylem Symonenką, Allą Gorską, Iwanem Dziubą, Wołodymyrem Iwasiukiem, Iwanem Switłycznym i wieloma innymi. Z tego powodu pan Jewgen był ścigany przez władze komunistyczne, siedział w więzieniu, odbywał karę w obozach, nie miał możliwości swobodnie pracować na rzecz swego ojczystego kraju. Jednakże kary nie pohamowały jego ostrego słowa, nie oszczędzając ludzi niegodnych, nie-



Евген Свєрстюк радо роздавав автографи волинянам моральних і антиукраїнських. Пан Євген родом із Горохівщини, мабуть, тому з особливою радістю приїздить до рідної землі із Києва. Цього разу він став гостем Волин-

(Dokończenie na s. 5)

«Не мир, а меч» від Євгена Свєрстюка

Другий рік поспіль після Великодня Волинь мала честь гостити свого земляка, шістьдесятника, дисидента, літературознавця, письменника, культуролога Євгена Свєрстюка.

Євген Свєрстюк стояв в одному ряду зі справжніми борцями за волю і незалежність України у 60-ті роки минулого століття разом із Василем Стусом, Василем Симоненком, Аллою Горською, Іваном Дзюбою, Володимиром Івасюком, Іваном Світлічним та багатьма іншими. За це пан Євген завжди був в немилості у комуністичного режиму: сидів у в'язниці, був засланий у табори, не мав можливості вільно працювати на благо своєї рідної землі. Однак жодні покарання не притупили його гострого слова, непримиренного до людей негідних, аморальних і антиукраїнських. Письменник скеровує свої твори на те, аби вони резонували, вибухали у суспільстві, призвели до народження нового покоління, (Закінчення на 5-й сторінці)

Poczet katów z Katynia

Rozstrzelanie tysięcy Polaków w 1940 r. Stalin powierzył najlepszym fachowcom, którzy od lat rozstrzelali ofiary czystek. Tak uważa Nikita Pietrow, historyk sporządzający poczet katów z Katynia, których Generalna Prokuratura Wojskowa kryje, utajniwszy materiały śledztwa w sprawie zbrodni sprzed 68 lat



Ген. Василій Блохін

Кати з Катині

Розстріл тисяч поляків у 1940 році Сталін доручив найкращим професіоналам, які впродовж багатьох років знищували жертви чисток. Так вважає Нікіта Петров, історик, що збирає дані про катів з Катині, приховані Генеральною військовою прокуратурою, яка не надає матеріалів слідства у справі злочину 68-річної давності.



Іван Безруков, капітан НКВС з Луб'янки



Александр Дмитрієв, лейтенант з Луб'янки



Фьодор Ільїн, капітан НКВС у Смоленську



Тимофей Качін, лейтенант НКВС у Калініні



Міхайл Козохотський, лейтенант НКВС у Калініні



Пьотр Яковлев, капітан НКВС з Луб'янки



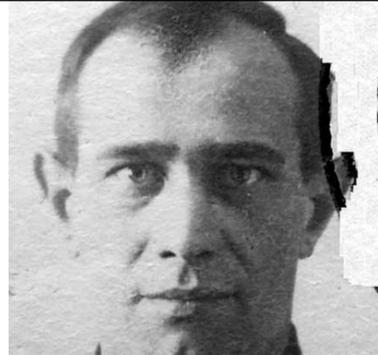
Алексей Рубанов, полковник конвою НКВС



Іван Степанов, полковник конвою НКВС



Григорій Тимошенко, охоронець в комендатурі НКВС Харкова



Григорій Зюскін, стрілець, охоронець в'язниці НКВС у Смоленську

О том, кто брал участие в подготовке и выполнении экзекуции в Смоленску, Калинин (дзис Твер) і Чаркові влітку 1940 р., wiadomo od dawna. Zachował się і został opublikowany wydany 26 października 1940 r. rozkaz ludowego komisarza spraw wewnętrznych ZSRR Ławrentija Berii о nagrodzeniu 125 osób "за prawidłове виконання задань спеціальних". 43 офіцерів і под-офіцерів безпеки держави, один командир бригади (відповідник генерала бригади) dostali wtedy премію в wysokości miesięcznego wynagrodzenia. Pozostali otrzymali po 800 rubli.

Lista nagrodzonych jest lakoniczna - stopień, nazwisko, inicjał imienia і imienia ojca. Żadnych funkcji, żadnych opisów, czym zasłużył się konkretny człowiek przy wykonaniu "zadanь спеціальних". To wszystko pewnie wiedzają prokuratorzy z Głównej Prokuratury Wojskowej Federacji Rosyjskiej, która od roku 1990 (wtedy jeszcze jako GPW ZSRR) do 2005 prowadziła śledztwo w sprawie zbrodni katyńskiej. Śledztwo zostało jednak zamknięte, а najważniejsze jego materiały zostały uznane за tajemnicę państwową.

Nikita Pietrow, autor wielu znakomitych książek о зbrodniach bolszewickich, próbuje od lat на własną rękę dowiedzieć się więcej о nagrodzonych за екзекуції Polaków z obozów w Kozielsku, Ostaszkowie і w Starobielsku, а pogrzebanych в Katyniu, Miednoje pod Kalininem і w Charkowie.

- Wszystko wskazuje на то, że Beria справедливо nagrodił wszystkich, którzy brali udział в tej krwawej robocie. Na liście jest kombrig Michaił Kriwienko, szef sztabu wojsk konwojowych NKWD, które przewoziły Polaków z obozów na miejsca egzekucji. Są też maszynistki NKWD, takie jak Tamara Babajan і Anna Razorenova, które pewnie przepisywały listy wysyłanych на розстріlenie. Są też prości kierowcy, jak Władimir Kostiučenko, który przewoził ciężarówką ZIS-5 ciała zastrzelonych до масових гробів в lesie katyńskim. Słowem, nagrody dostali wszyscy - od generalskiej góry до najniższych funkcjonariuszy

NKWD - zapewnia Pietrow.

Do bezpośredniej rozprawy z Polakami Moskwa, jak podkreśla Pietrow, wysłała swych najlepszych, najbardziej doświadczonych oprawców z Łubianki.

Egzekucje organizowali і sami rozstrzeliwali przysłani z Moskwy do Smoleńska, Kalinina і Charkowa bracia kapitan Iwan і porucznik Wasilij Szigalewowie, kapitan Piotr Jakowlew, porucznik Iwan Antonow, porucznik Iwan Feldman, porucznik Demian Siemienichin, porucznik Aleksandr Dmitriew, porucznik Aleksandr Jemeljanow, major Nikołaj Siniegubow.

Zaden z nich nie był zawodowym katem. W NKWD rozkaz rozstrzelania wydawano ludziom, którzy byli akurat pod ręką і mieli przy sobie broń, czyli wartownikom strzegącym gmachów służb спеціальних. Ci, którzy najlepiej sobie з tym radzili, byli potem stale wyznaczani до wykonywania wyroków, zdobywali doświadczenie "przy warsztacie", awansowali.

"Zobaczyłem kata": Blochin zabił 50 tys. osób
Ale "gwiazdą" katowskiego komanda wyznaczonego до likwidacji Polaków był bezspornie przysłany wiosną 1940 r. до Kalinina 45-letni świeżo upieczony major bezpieczeństwa państwowego Wasilij Blochin.

To on miał największe doświadczenie. Pierwszego człowieka rozstrzelał на Łubiance в sierpniu 1924. Potem zabijał в obozów na miejscu egzekucji przez prawie 29 lat. Ostatniego swojego skazańca zlikwidował 2 marca 1953 r. на trzy dni przed śmiercią Stalina.

Jemu powierzano likwidowanie największych wrogów Ojca Narodów. To on zastrzelił marszałka Michaiła Tuchaczewskiego, pisarza Izaaka Babla, swego byłego szefa, ludowego komisarza bezpieczeństwa państwowego Mikolaja Jeżowa. Przez całe swoje życie własnoręcznie zabił, jak twierdzą historycy, około 50 tys. ludzi.

За katowskie zasługi dorobił się stopnia generała, najwyższych orderów.

Był nie tylko wykonawcą, lecz także wybitnym technologiem zbrodni. To on zrezygnował з re-

wolwerów Nagan, które jego zdaniem zbyt szybko się nagrzewały, на rzecz niemieckich policyjnych waltherów PP. Uczył kolegów, że nie należy strzelać ofierze в потylicę, lecz starać się trafić kulą między kręgosłupa szyjnego. Dzięki temu, dowodził, śmierć jest błyskawiczna, krwi niewiele.

Blochin przeraził pracowników NKWD в Kalininie, kiedy wiosną 1940 r. pierwszy raz szedł до piwnic ich gmachu przy ul. Sowieckiej rozstrzeliwać Polaków. Ubrał się wtedy в swój przywieziony з Łubianki skórzany strój roboczy: pilotkę, długie brązowe fartuch, długie rękawice, wysokie buty, szoferkie gogle. - Zobaczyłem kata! - з przerażeniem przypominał sobie po latach tę scenę Dmitrij Tokariew, były szef NKWD в Kalininie.

Dalsze losy katów з Katynia W archiwach Pietrow szuka informacji о dalszych losach katów з Katynia. Niektórzy robili kariery tak jak Siniegubow, który został в 1942 zastępcą ludowego komisarza (ministra) kolei і Bohaterem Pracy Socjalistycznej.

Większość jednak skończyła źle. Bracia Szigalewowie rozpiłi się і jeden по другим zmarli kilka lat по екзекуції Polaków. Jemeljanowa przełożeni wysłali на rentę, kiedy kilka lat по zbrodni zachorował на schizofrenię.

O Blochinie mówi się в Moskwie, że też zwirował і popełnił samobójstwo. Ale - jak twierdzi m.in. Arsenij Rogiński, szef rosyjskiej organizacji Memoriał badającej zbrodnie stalinowskie - to nieprawda. Główny kat Stalina miał pewnie żelazny charakter. Po śmierci wodza odebrano mu ordery і stopień generalski і wysłano на emeryturę. Zmarł на wylew we własnym łóżku в 1955 r. і spoczął на honorowym miejscu Cmentarza Dońskiego в centrum Moskwy.

Nikita Pietrow до tej pory rozszyfrował losy 30 ludzi з listy nagrodzonych przez Berię за Katyń. Obiecuje, że jeśli wystarczy czasu і pieniędzy, znajdzie jeszcze в archiwach informacje о prawie wszystkich pozostałych.

Wacław Radziwinowicz, Moskwa
Przedruk: Gazeta Wyborcza
NR292. 5902, 15 grudnia 2008.

Xto саме брав участь у підготовці та проведенні страти у Смоленську, Kalininie (сьогоднішній Твер) і Харкові навесні 1940 року, давно відомо. Збереглося і було опубліковане розпорядження від 26 жовтня 1940 року народного комісара внутрішніх справ СРСР Лаврентія Берія про нагородження 125 осіб «за ретельне виконання спеціальних завдань». Тоді 43 офіцери та підполіцери державної спецслужби й один комбриг (відповідник генерала бригади) отримали премії у розмірі місячної заробітної плати. Решта отримала по 80 рублів.

Список нагороджених лаконічний - звання, прізвище, ініціали імені та по батькові. Ніякого переліку функцій, ніяких описів, чим заслужила та чи інша особа на відзнаку під час виконання «спецзавдань».

Це все, мабуть, відоме прокурорам Головної військової прокуратури Російської Федерації, яка з 1990 року (будучи тоді ще ГВП СРСР) до 2005 року вела розслідування справи катинського масового вбивства. Однак слідство було припинене, а найважливіші його матеріали визнано державною таємницею.

Нікіта Петров, автор багатьох відомих книг про злочини більшовиків, вже багато років поспіль самотужки намагається більше дізнатися про нагороду, отримані за вбивство поляків у таборах Козельська, Осташкова і Старобельська, які були поховані в Катині, Мідноє під Kalininem і в Харкові.

- Усе свідчить про те, що Берія справедливо відзначив усіх, хто взяв за цю криваву справу. У списку є комбриг Michaił Kriwienko, начальник штабу армії зі складу НКВС, які конвоювали поляків з табору до місця страти. Є там і машиністки НКВС, такі як Тамара Бабаян і Анна Разоренова, які, ймовірно, переписували списки призначених на розстріл. Згадані і звичайні водії, наприклад, Владімір Костюченко, який перевозив вантажівкою ЗИС-5 тіла розстріляних до місця масових поховань у катинському лісі. Одним словом, всі вони отримали нагороду - від вищих генералів до найнижчого співробітника НКВС, - переконає Петров.

Для негайної розправи над

поляками Москва, як підкреслює Петров, відібрала своїх найкращих, найдосвідченіших катів з Луб'янки.

Страти організували і брали участь у розстрілах прислані з Moskvi до Смоленська, Kalinina і Харкова брати Шігалови - капітан Іван і лейтенант Василій, капітан Пьотр Яковлев, лейтенант Іван Антонов, лейтенант Іван Фельдман, лейтенант Дем'ян Семеніхін, лейтенант Александр Дмитрієв, лейтенант Александр Ємельянов, майор Ніколай Сінегубов.

Ні один з них не був професійним катом. НКВС віддавав наказ розстрілювати тим людям, які були в той час поруч і мали при собі зброю, а саме охоронцям спецслужб. Тих, які найкраще з цим справлялися, потім постійно посилали виконувати вироки. За накопичений «професійний» досвід їх нагороджували.

«Я побачив ката»: Blochin стратив 50 тис. осіб.

Проте «зіркою» катівської команди, призначеної до ліквідації поляків, безсумнівно, вважається присланий весною 1940 року до Kalinina 45-річний новоспечений майор держбезпеки Василій Blochin.

Це він мав найбільший досвід. Першу людину розстріляв у Луб'янській катівні в серпні 1924. Потім бивав практично щодня протягом 29 років. Останнього засудженого стратив 2 березня 1953 року, за три дні до смерті Сталіна.

Йому доручали ліквідувати найбільших ворогів «Отця Народів». Саме він розстріляв маршала Michaiła Tuchaczewського, письменника Ісаака Бабеля, свого колишнього начальника, наркома внутрішніх справ Ніколая Єзова. Упродовж всього свого життя Blochin власноруч забив, як стверджують історики, близько 50 тис. людей.

За катівські заслуги дослужився до рангу генерала, отримав найвищі нагороди.

Blochin був не лише виконавцем, а й визначним технологом вбивств. Саме він відмовився від револьверів марки «Nagan», які, на його думку, швидко перегрівалися, замінивши їх вальтерами німецької поліції ПП,

навчав своїх колег не стріляти в потилицю жертви, а старатися влучити кулею поміж осовим хребцем і атлантом у шийному відділі хребта. Завдяки цьому, стверджував він, смерть є миттєвою і майже без крові.

Blochin шокував працівників НКВС у Kalininі, коли навесні 1940 року вперше спустився у підвали їх будівлі на вул. Советській для розстрілу поляків. Він тоді одягнувся у свій, спеціально привезений для цього з Луб'янки, шкіряний спецодяг: пілотку, довгий коричневий фартух, довгі рукавиці, високі чоботи, водійські окуляри. «Я побачив ката!», - з жахом пригадував через багато років цю сцену Дмитрій Токарев, колишній начальник НКВС у Kalininі.

Подальша доля катів з Катині.
В архівах Петров знаходить інформацію про подальшу долю катів з Катині. Деякі з них зробили кар'єру, так, як Сінегубов, який в 1942 році став заступником народного комісара (міністра) залізничних сполучень і Героєм Соціалістичної Праці.

Однак більшості з них не пощастило. Брати Шігалови сплисли і один за одним померли незабаром після страти поляків. Ємельянова відправили у відставку, коли через декілька років він захворів на шизофренію.

Про Blochina розповідають в Москві, що теж зішшов з розуму і закінчив життя самогубством. Однак, - як стверджує Арсеній Рогіньський, керівник російської організації «Меморіал», яка розкриває сталінські злочини, - це неправда. Головний кат Сталіна, мабуть, мав залізний характер. Після смерті вождя у нього відібрали ордені, генеральське звання і відправили у відставку. Він помер від інсульту у власному ліжку в 1955 році і був похований на почесному Донському кладовищі в центрі Moskvi.

Нікіта Петров поки що описав долі лише 30 людей зі списку нагороджених Берією за Катинь, але обіцяє, що якщо вистачить часу і коштів, розшукає в архівах інформацію майже про всіх, хто є в цьому списку.

Wacław Radziwinowicz, Moskwa
Przedruk: Gazeta Wyborcza
NR292. 5902, 15.12.2008

Екологічна бомба zegarowa

Равно UE zabrania rzucania świetlówek kompaktowych do kosza. W Europie i USA problem utylizacji energooszczędnych żarówek praktycznie nie istnieje, ponieważ działają tam specjalne firmy zajmujące się recyklingiem. Większość konsumentów świadomie wysyła zużyte żarówki producentom lub firmom do ich dyspozycji. Na Ukrainie takich praktyk nie ma, dlatego zużyte świetlówki energooszczędne trafiają na zwykłe śmietniki.

Ten fakt, że żarówki energooszczędne zawierają opary rtęci, od dawna nie jest tajemnicą. Właśnie to leży u podstaw ich funkcjonowania i oszczędzania energii. W stanie roboczym i zamkniętym są one całkowicie bezpieczne dla zdrowia ludzi i nie zanieczyszczają środowiska. Przekonuje o tym Główny Specjalista Oddziału Ochrony Ludności Głównego Departamentu Ministerstwa Spraw Nadzwyczajnych Ukrainy w Obwodzie Wołyńskim, major służby obrony cywilnej Wołodymyr Portuś:

– Każdy wie, że w normalnych warunkach w zwykłych termometrach klinicznych też jest rtęć i nikt nie uważa, że to jest szkodliwe. Chociaż rtęci w termometrze jest tysiąc razy więcej, niż w lampach energooszczędnych. Jednak, kiedy termometr jest stosowany ostrożnie, nie jest szkodliwy. To samo dotyczy kompaktowych lamp fluorescencyjnych. Jeśli nie są uszkodzone, żadnego niebezpieczeństwa nie ma. Jeżeli żarówka wybuchła, należy pozbiierać szczątki (nie wolno stosować przy tym odkurzacza), wyrzucić je i dobrze przewietrzyć pokój. Najlepiej – poprzez przeciąg, w celu całkowitego usunięcia par rtęci.

Lekarze i ekolodzy są zaniepokojeni. Żarówki energooszczędne co raz częściej są stosowane w życiu codziennym, a po zużyciu są wrzucane do zwykłych śmietników. Później z wysypisk rtęć dostaje się do gleby, wody i powietrza. Po pomnożeniu liczby ludności Ukrainy przez liczbę lamp energooszczędnych w kraju, eksperci obliczyli, że do ukraińskich odpadów corocznie trafia kilkaset kilogramów rtęci. Co więcej, tylko gram rtęci, który dostał się do środowiska, zanieczyszcza więcej niż 3300000 metrów sześciennych powietrza albo 200000 metrów sześciennych wody. Nawet jego minimalne dawki mogą powodować

Ten problem należy rozwiązać jak najszybciej na poziomie ogólnopństwowym. Rtęć jest toksyczna, zaliczana do toksyn pierwszej kategorii, które, trafiając do gleby, wody itp., wywierają negatywny wpływ na wszystkie narządy i układy człowieka. To jest bardzo niebezpieczne.

Jak powiedziała Natalia Janko, Główny Państwowy Lekarz Sanitarny Obwodu Wołyńskiego, na Ukrainie działa kilka przedsiębiorstw zajmujących się gromadzeniem i usuwaniem odpadów przeznaczonych do recyklingu świetlówek energooszczędnych. Instytucje i organizacje prywatne powinny same zawierać umowy z takimi przedsiębiorstwami, które najbliżej od Łucka znajdują się w Równym i we Lwowie.

– Zgodnie z Postanowieniem Gabinetu Ministrów Ukrainy, istnieje lista firm utylizujących odpady różnego rodzaju, w tym energooszczędne lampy i rtęć – mówi Natalia Janko – Jeśli chodzi o lampy używane w codziennym życiu, ważną rolę odgrywa to, jaki jest stosunek człowieka do selektywnej zbiórki odpadów. W Łucku rzeczywiście istnieje problem z organizacją zbierania śmieci. Dlatego konieczne jest przeprowadzenie akcji informacyjnej wśród ludności i zwrócenie uwagi na to, że lampy nie wolno rzucać do kosza, bo to zagraża zdrowiu.

Co w takiej sytuacji powinniśmy zrobić ze świetlówkami po ich zużyciu? Najlepszym wyjściem jest włożyć je w domu do kartonu, bo obecnie w Łucku nie ma recyklingu urządzeń energooszczędnych, chociaż założenie takiej firmy utylizacyjnej jest w planach Rady Miejskiej.

– Największymi producentami odpadów z rtęcią są duże przedsiębiorstwa i instytucje miejskie (szkoły, przedszkola itp.), które zawarły umowy z firmami recyklingu żarówek energooszczędnych w Równym lub we Lwowie.



oszczędne. W tym roku problem musi zostać rozwiązany.

Nawiasem mówiąc, recykling żarówki nie jest bezpłatny – średnio kosztuje 10% wartości lampy. To znaczy, koszt utylizacji jednej żarówki wynosi od 2,30 do 3,50 грн. To zależy od liczby i wielkości żarówek. Jednak czy Ukraińcy są dziś gotowi świadomie płacić za usuwanie odpadów? O wiele łatwiej i taniej wyrzucić zużyte urządzenia do śmieci.

– Myślę, że dwie hrywny to nie jest taka duża suma. Codziennie więcej tracimy na przejazd – mówi Oksana Tarabaniuk – I zapłacenie kilku hrywn za utylizację lamp po 3-5 latach ich funkcjonowania

nie wychodzi zbyt drogo.

W międzyczasie, kiedy Rada Miejska planuje założenie recyklingu świetlówek energooszczędnych w Łucku, ekolodzy miasta doradzają mieszkańcom przechowywanie lamp w domu. Koniecznie należy owinać je w papier i delikatnie włożyć do kartonu.

Ania TET

Екологічна бомба сповільненої дії

Законодавство Європейського Союзу забороняє викидати компактні люмінесцентні лампи у смітник. У країнах Європи та США проблема утилізації енергоекономних ламп практично відсутня, оскільки там функціонують спеціальні підприємства, що займаються утилізацією. Та й самі споживачі свідомо відправляють старі лампи виробникам або підприємствам для їх знешкодження. В Україні ж такої практики немає, тому енергоекономні лампи, що вийшли з ладу, потрапляють на звичайні сміттєзвалища.

ти приміщення. Найкраще – за допомогою протягу, щоб максимально видалити пари ртуті.

Медики та екологи б'ють на сполох. Енергоекономні лампи все частіше використовуються в побуті, а після того, як вийдуть з ладу, викидаються у звичайний смітник. Згодом із сміттєзвалища ртуть потрапляє у ґрунт, воду та повітря. Експерти підраховали: якщо помножити кількість населення України на кількість ламп, які припадають на кожного українця, то щороку в українській смітничці потраплятиме кількості кілограмів ртуті. До того ж лише один грам ртуті, який потрапив у довкілля, здатний призвести до забруднення більше, ніж 3300000 куб. м повітря чи 200000 куб. м води. Навіть її мізерні дози можуть викликати гострі фізичні та психічні розлади.

– Ми не готові до такого виклику. Пішли шляхом енергозбереження, а збір та утилізація ламп належним чином не налагоджені, зокрема в місті Луцьку, – зауважив начальник управління охорони здоров'я Луцької міської ради Федір Кошель. – Це питання потрібно вирішувати якнайшвидше і на державному рівні. Адже ртуть належить до токсичного продукту першої категорії, яка, змішуючись із водою, ґрунтом тощо, впливає на всі органи і системи людини, а це дуже небезпечно.

Як проінформувала голо-

збору сміття. У Луцьку дійсно є проблема з організацією збору сміття, тому потрібно проводити роз'яснювальну роботу серед населення і наголошувати, що лампи не можна викидати у смітник, адже це загрожує здоров'ю.

Куди ж тоді дівати лампи, які містять ртуть, після їх відпрацювання? Найкращий вихід – складати вдома у коробку, адже в Луцьку наразі немає пункту прийому енергоекономних приладів, хоча його створення є у планах міськради.

– Найбільшими утворювачами відходів із вмістом ртуті є великі підприємства і комунальні заклади (шкоти, садочки тощо), які уклали договори із рівненськими або львівськими фірмами, що займаються утилізацією енергоекономних ламп. Ці фірми, у свою чергу, по мірі накопичення відходів приїждять до Луцька і забирають лампи на утилізацію, – розповіла головний спеціаліст відділу екології Луцької міської ради Оксана Тарабанюк. – У Луцьку планується створити пункт прийому енергоекономних ламп або тимчасовий склад, куди мешканці міста зможуть приносити відпрацьовані прилади. Цього року це питання обов'язково вирішиться.

До речі, утилізація ламп не безкоштовна – вона обходиться в середньому 10% від вартості лампи. Так, утилізувати одну лампочку коштує від 2,30 до 3,50 грн. – залежно від кіль-

Несправні енергоекономні лампи шкідливі для здоров'я та довкілля

лomu. В цьому переконує головний фахівець відділу цивільного захисту ГУ МНС України у Волинській області, майор служби цивільного захисту Володимир Портусь:

– Усі знають, що у звичайному медичному термометрі теж є ртуть і ніхто не каже, що він шкідливий. Хоча в термометрі ртуть у тисячу разів більше, ніж в енергоекономній лампі. Однак при акуратному використанні термометр не шкідливий. Аналогічна ситуація і з компактною люмінесцентною лампою. Якщо її не розбити, ніякої небезпеки не буде. Якщо така лампа розбилася, потрібно зібрати уламки (ні в якому разі не використовувати пилосос), винести їх та добре провітрити-

вний державний санітарний лікар Волинської області Наталія Янко, в Україні є кілька підприємств, що займаються збором та вивозом на утилізацію відпрацьованих енергоекономних ламп. Приватні ж установи та організації повинні самі укладати договори із такими підприємствами у Рівному чи Львові, які найближче до Луцька.

– Згідно з постановою Кабінету Ministrів в Україні є перелік підприємств, що утилізують сміття різного роду, в тому числі, і ртутні енергоекономні лампи, – розповіла Наталія Янко. – Щодо ламп, які використовуються в побуті, то тут відіграє роль те, як людина ставиться до роздільного

кості та розміру ламп. Однак чи готові сьогодні українці свідомо платити за знешкодження відходів? Адже набагато легше і дешевше викинути відпрацьований прилад у смітник.

– Думаю, 2 гривні не такі великі гроші. Ми більше витрачаємо щодня на проїзд, – каже Оксана Тарабанюк. – А заплатити кілька гривень за утилізацію ламп, що відслужили 3-5 років не дуже дорого.

А поки Луцька міськрада планує організувати стаціонарний пункт прийому енергоекономних ламп, екологи міста радять мешканцям зберігати лампи вдома – обов'язково загорнути у папір та акуратно покласти у коробку.

Ania TET

Wadliwe świetlówki energooszczędne są szkodliwe dla zdrowia i środowiska

poważne zaburzenia fizyczne i psychiczne.

– Nie jesteśmy gotowi na to wyzwanie. Kroczymy drogą oszczędności, a kwestia gromadzenia i recyklingu żarówek energooszczędnych nie jest uregulowana, szczególnie w Łucku – powiedział kierownik Departamentu Ochrony Zdrowia Łuckiej Rady Miejskiej Fedir Koszel. –

Te ostatnie z kolei, jak tylko odpady są zgromadzone, przyjeżdżają do Łucka i biorą lampy do utylizacji – powiedziała Główny Specjalista Departamentu Ekologii Łuckiej Rady Miejskiej Oksana Tarabaniuk. – W Łucku planujemy stworzyć firmę recyklingową albo czasowy magazyn, gdzie mieszkańcy Łucka będą gromadzili swoje zużyte lampy energo-

(Zakończenie. Początek na str.3)

łeczny, narodziny nowego pokolenia, które kontynuowało by dzieło prawdziwych kół inteligencji patriotycznej.

Wicerektor Wołyńskiego Uniwersytetu Narodowego imienia Łesi Ukrainki Iryna Konstankiewicz, która organizowała prezentację, zauważyła, że książka Jewgena Swerstiuka powinna się znaleźć w każdej bibliotece, żeby ukraińska młodzież mogła się z nią zapoznać i zaczerpnąć od autora wielkiego ducha narodowego. O historii powstania książki opowiedział dyrektor wydawnictwa „Teren”, które opublikowało pracę, Andriy Krysztal'ski.

Wszystkie pytania licznych gości prezentacji dotyczyły obecnej sytuacji politycznej, kulturalnej i gospodarczej na Ukrainie. Jewgen Swerstiuk nie powstrzymywał swych „słów-błyskawic” – i powiedział, że „obecna rozwiązłość postkomunistyczna wynosi na powierzchnię ludzi nie wyznających żadnych zasad moralnych. A wymyślony podział na Wschód i Zachód nie ma żadnych podstaw. U nas istnieje podział na rozwój kulturalny i zacofanie sowieckie i w każdym z regionów naszego państwa nie brakuje ludzi zarówno z jednego obozu, jak też z drugiego”.

Wiktor JARUCZYK
Zdjęcie autora



Podczas prezentacji książki: Iryna Konstankiewicz i Jewgen Swerstiuk
Pід час презентації книги: Ірина Констанкевич та Євген Свєрстюк

Zakінчення. Початок на 3-й сторінці

яке б прийшло на зміну справжнім патріотичним інтелегентним колам.

Проректор Волинського національного університету ім. Лесі Українки Ірина Констанкевич, котра вела презентацію, наголосила, що книга Євгена Свєрстюка повинна бути у кожній бібліотеці, щоб українська молодь могла прочитати і навчитися великого національного духу в автора. Про історію видання книжки розповів директор видавництва «Терен», де вийшла праця, Андрій Криштальський.

Усі питання численних гостей презентації стосувалися нинішнього політичного, культурного та економічного стану України. Євген Свєрстюк не жалкував слів-перунів і сказав, що «нинішній посткомуністичний блуд виносить на поверхню людей, котрі не визнають жодної моралі. А нагородний поділ на Схід і Захід абсолютного невинуватий. У нас існує поділ на культуризм і «совденію», причому в кожному регіоні нашої держави вистачає людей як одного, так і іншого таборів».

Віктор ЯРУЧИК
Фото автора

Обчоды 70. rocznicy Zbrodni Katyńskiej

W dniach 24. i 25. kwietnia br. w Równem i Ostrogu odbyły się obchody 70. rocznicy Zbrodni Katyńskiej.

Pierwszego dnia w kościele pw. św.św. Piotra i Pawła w Równem miał miejsce Wieczór Katyński. Kto w poświęceń padł godzinie/ten się w innych przelał tylko. Bazę dla pierwszej części wieczoru stanowiły fragmenty pamiątek odnalezionych podczas ekshumacji ciał pomordowanych w Katyniu oficerów polskich. Zamiarem organizatorów nie było pomnikowe przedstawienie ofiar ludobójczego mordy sprzed siedemdziesięciu lat, lecz zaprezentowanie sylwetek oficerów w pełni ich ludzkiego wymiaru – stąd pojawiły się fragmenty zapisków z ich żartami, kolokwialnymi wyrażeniami, a także te z wyznaniem miłosnymi. Oprawę muzyczną stanowiły utwory o tematyce katyńskiej wykonane na bandurach, gitarze, skrzypcach i kontrabasie. Występ uświetnił także chór, śpiewając pieśń Tacy sami jak my. Nie zabrakło też wiersza księdza Jana Twardowskiego Matka Boska Katyńska. Druga część wieczoru poświęcona została ofiarom katastrofy pod Smoleńskiem oraz wspomnieniu Pary Prezydentkiej. Całości towarzyszyły prezentacje multimedialne z historycznymi zdjęciami oraz fragmentami filmu Katyń. W uroczystości zostało wplecio-

ne także nagranie ze spotkania z Rodzinami Katyńskimi z oddziału lubelskiego.

Drugi dzień obchodów rozpoczęła żałobna Msza Święta za ofiary Katynia 1940 roku i Katynia 2010 roku. Następnie miała miejsce modlitwa oraz złożenie kwiatów pod Ścianą Pamięci o Katyniu. Na terenie przykościelnym zasadzono również uroczyste trzy dęby pamięci oficerów pochodzących z Równego, a rozstrzelanych przez NKWD wiosną 1940 roku. Jeden z dębów – kapitana Bolesława Deszerta - sadziła bratanica zamordowanego. Wmurowano także pamiątkowe tabliczki. W Ostrogu posadzono dwa dęby poświęcone pamięci zamordowanych w Katyniu przedwojennego burmistrza miasta Stanisława Ludwika Żurakowskiego oraz wybitnego ostrogskiego lekarza Konrada Szepelskiego. Uroczystości zostały zorganizowane przez Konsulat Rzeczypospolitej Polskiej w Łucku, parafię rzymsko – katolicką w Równem, Harcerstwo Polskie na Ukrainie oraz Towarzystwo Kultury Polskiej im. Wł. Reymonta w Równem.

Justyna JANCZ

Відзначення 70-ої річниці Катинського злочину

24 – 25 квітня цього року у Рівному і Острозі відзначено 70-ту річницю Катинської трагедії.

Першого дня у Костелі св. Петра і Павла у Рівному був проведений Катинський вечір «Хто в посвяченні впає годину, той у інших перейшов». Основою першої частини вечора стали фрагменти щоденників, які були знайдені під час ексгумації тіл польських офіцерів, розстріляних у Катині. Задумом організаторів не було представлення спогадів жертв масового вбивства сімдесятирічної давності, а показ постатей загиблих офіцерів у повноті їх людського еста, адже саме це лягло в основу записок, сповнених філософськими висловлюваннями, любовними оспіваннями і жартами. Музичним супроводом були твори, присвячені Катинській трагедії, виконані на бандурі, гітарі, скрипці і контрабасі. Окрасою стала також пісня «Такі самі, як ми» у виконанні хору. Прорекламовано вірш Яна Твардовського «Мати Божа Катинська». Друга частина вечора була присвячена жертвам катастрофи під Смоленськом і спогадам про Президентську Пару. Доповненням вечора стала мультимедійна презентація з історичними світлинами і фрагментами фільму «Катинь». Під час

урочистості була можливість переглянути відеозаписи зустрічі з катинськими родинами люблінського відділу.

Другий день розпочався з поминального богослужіння пам'яті жертв Катині 1940 і 2010 років. Далі була спільна молитва і покладання квітів до Стіни пам'яті про Катинь. Біля костелу посаджено три дуби на згадку про офіцерів – рівненчан, розстріляних НКВС весною 1940 року. Один із дубів посаджений в честь капітана Болеслава Дешерта племінницею загиблого, два інших посаджено в Острозі на згадку про вбитих у Катині довоєнного бургомістра Острога Станіслава Людвіка Жураковського і уродженця Острога, доктора медицини, лікаря Конрада Шепельського. Біля дерев, як у Рівному, так і в Острозі, вмуrowано у стіну пам'ятні таблички

Організаторами урочистості стали: Генеральне Консульство РП в Луцьку, Римо-католицька парафія міста Рівного, Польське Харцерство на Україні і Товариство польської культури ім. Владислава Реймонта в Рівному.

Юстина ЯНЧ



Фото Олександра Радича

Łuczczanin Iwan Wyhowski

Iwan Wyhowski przez trzy lata był hetmanem Ukrainy i 15 lat z rządu mieszkał w Łucku. Jego działalność publiczna zaczęła się właśnie w tym mieście i właśnie tutaj ukształtował się jako osobowość. W wieku młodzieńczym zadbał o rozwój swojej kariery: od zwykłego sekretarza do kierownika Łuckiego Sądu Ziemińskiego.

Ostatnio w murach Zamku Lubarta, w Galerii Obrazów, mieszkańcy Łucka uhonorowali pamięć wielkiego ukraińskiego hetmana Iwana Wyhowskiego. W akcji artystycznej uczestniczyło sporo ludzi – artyści, przedstawiciele władz miejskich i obwodowych, mediów i kożactwa wołyńskiego.

– Pomyśl zorganizowania tej imprezy artystycznej powstał jeszcze w listopadzie ubiegłego roku podczas uroczystości z

okazji Bitwy pod Połtawą – powiedziała pani dyrektor Galerii Obrazów Zoja Nawrocka. Wtedy pracownicy Galerii Obrazów zaangażowali się w zbadanie życiorysu Iwana Wyhowskiego, ściśle związanego z Łuckiem, gdzie on mieszkał przez 15 lat.

Zoja Nawrocka również zauważyła, że pracownicy Galerii już dawno proponowali założyć tablicę pamiątkową poświęconą Iwanowi Wyhowskiemu. Plano-

wano ją zainstalować na ścianie gdzie w Galerii Obrazów, wcześniej znajdowała się Kancelaria Starostwa, w której przez pewien czas pracował hetman Ukrainy. Jednak projekt ten realizowali przedstawiciele Strzeleckiego Bractwa Kozackiego, którzy w ramach przygotowań do akcji artystycznej opracowali wzór tablicy pamiątkowej, który został przymocowany do ściany Galerii

W ramach przedsięwzięcia artystycznego „Wołyński Sejmik Szlachecki” recytowano wiersze ku czci Iwana Wyhowskiego, wykonywano pieśni i wiersze z epoki, dyskutowano na temat Traktatów Gadiacza i „Manifestu Wojska Zaporozkiego do Władców Europy”. Imprezę uświetnił występ zespołu muzyki dawnej „Pławsica Kozacka”.

Przy okazji, na ostatniej konferencji prasowej burmistrz Bohdan Szyba ogłosił zamiar nazwania jednej z centralnych miejskich ulic imieniem Iwana Wyhowskiego i postawienia pomnika słynnego hetmana.

Ania TET

Іван Виговський – лучанин

Іван Виговський протягом трьох років був Гетьманом України і 15 років поспіль жив у Луцьку. Свою державотворчу діяльність він почав саме у нашому місті, утверджуючись як особистість, будуючи свою кар'єру від звичайного писарчука до очільника Луцького земського суду.

Нещодавно у замку Любарта, в Художньому музеї, лучани вшанували пам'ять великого українського гетьмана Івана Виговського. На мистецьку акцію «Волинський соймик шляхетський», що була присвячена пам'яті гетьмана, зібралось чимало людей – митці, представники влади, преси та волинського козацтва.

– Ідея організувати цю мистецьку акцію виникла ще в листопаді минулого року під час заходу, приуроченому Полтавській битві, – розповіла завідувачка Художнього музею Золя Навроцька. Тоді Художній музей почав досліджувати життя Івана Виговського, яке тісно пов'язане з Луцьком, де він прожив 15 років.

Золя Навроцька також зауважила, що у працівників музею давно виник задум створити меморіальну дошку, присвячену Івану Виговському. Її планували встановити на стіні Художнього музею, який розташований на місці Повітової канцелярії, де свого часу працював гетьман України. Проте першими реалізували цю ідею

представники «Козацького стрілецького братства», які готувались до мистецької акції, виготовили макет мемори-

«Козацького Європи». Музичний подарунок для всіх присутніх зробив гурт старовинної музики „Хорей Козацька”.



альної дошки. Цей макет вони прикріпили на стіні музею.

У рамках мистецького заходу «Волинський соймик шляхетський» звучали вірші, присвячені Івану Виговському, пісні та поезії тієї доби, відбулися читання Гадяцьких трактатів та “Маніфесту Війська Запорозького до володарів

На нещодавній пресконференції миський голова Богдан Шибя заявив про наміри назвати іменем Івана Виговського одну з центральних вулиць міста Луцька та спорудити пам'ятник відомому гетьману.

Аня ТЕТ



Фото Володимира Хомича

«TERAZ WROCLAW»-2010

W uczelniach wyższych Wrocławia (Polska) startuje rekrutacja-2010. Projekt «Teraz Wrocław» zaprasza Ukraińców na studia. Najlepsi wśród absolwentów szkół średnich zostaną zwolnieni z opłat za studia i będą studiować za darmo.

Projekt «Teraz Wrocław» – niekomercyjna inicjatywa Urzędu Miasta i uczelni wyższych Wrocławia, która rozpoczęła swoją działalność w 2006 roku i której zadaniem jest informacyjne i konsultacyjne wsparcie kandydatów na studia pochodzących z Europy Wschodniej. Projekt bez pobierania żadnych opłat pomaga wybrać uczelnię i kierunek studiów, nadaje konsultacje na temat przygotowania dokumentów i procedury rekrutacji, a także organizuje dla swoich uczestników kurs językowo-adaptacyjny przed rozpoczęciem studiów. W ramach «Teraz Wrocław» ukraińskich kandydatów na studia zapraszają:

- Uniwersytet Wrocławski
- Politechnika Wroclawska
- Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu
- Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu
- Dolnośląska Szkoła Wyższa
- Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu
- Wyższa Szkoła Zarządzania «Edukacja»

Uczestnikiem projektu może zostać każdy, kto chce zdobywać wykształcenie w jednej z wymienionych uczelni i ma świadectwo o pełnym wykształceniu średnim (lub dyplom bakałarza czy magistra), wymagana jest także znajomość języka polskiego.

Kandydat wybiera uczelnię, wydział i specjalność, poziom i tryb studiów. Wypełnia ankietę uczestnika «Teraz Wrocław», a także przygotowuje zestaw niezbędnych dla rekrutacji dokumentów i przysyła ich pod adresem projektu. Przyjęcie na studia odbywa się na podstawie rozpatrzenia przez komisję kwalifikacyjną na wybranej uczelni podanych dokumentów, zwłaszcza świadectwa (dyplomu).

Według wyników konkursu dokumentów komisje kwalifikacyjne na uczelniach wyznaczają najlepszych wśród kandydatów, którzy zostaną zwolnione z opłat za studia!

Główne kryteria konkursu: poziom znajomości języka polskiego, średnia w świadectwie o pełnym wykształceniu średnim i wysokość ocen z przedmiotów, związanych z wybranym kierunkiem studiów. Wyniki niezależnej oceny zewnętrznej nie są brane pod uwagę.

Pretendenci na zwolnienie z opłat za studia nie mogą posiadać dyplomu ukończenia studiów wyższych w Polsce i Karty Polaka.

Dokładna informacja: www.study-in-wroclaw.pl

Dodatkowa informacja:

Informacyjne biuro projektu «Teraz Wrocław»

tel: +48 71 368 0892-5
fax: +48 71 368 0895
e-mail: office@studyinwroclaw.com

У вищих навчальних закладах Вроцлава (Польща) стартує вступна кампанія-2010. Проект «Teraz Wrocław» запрошує українців на навчання. Найкращі з абітурієнтів будуть звільнені від плати за навчання та здобуватимуть освіту безкоштовно.

Проект "Teraz Wrocław" - некомерційна ініціатива мерії та вищих навчальних закладів Вроцлава, започаткована у 2006 році та спрямована на інформаційну та консультативну підтримку абітурієнтів зі Східної Європи. Зокрема, проект безкоштовно допомагає обрати навчальний заклад та напрямок навчання, консультує із питань підготовки документів та процедури вступу, а також організовує перед початком навчання мовно-адаптаційний курс для своїх учасників. У рамках «Teraz Wrocław» на навчання українських абітурієнтів запрошують:

- Вроцлавський університет
- Вроцлавська політехніка
- Економічний університет у Вроцлаві
- Вроцлавський природничий університет
- Нижньосилезька вища школа
- Вища банківська школа у Вроцлаві
- Вища школа менеджменту «Edukacja».

Учасником проекту може стати кожен, хто хоче здобувати освіту в одному із перерахованих вищих навчальних закладів і має атестат про повну загальну середню освіту (або ж диплом бакалавра чи магістра), а також володіє польською мовою.

Абітурієнт обирає навчальний заклад, факультет і спеціальність, рівень та форму навчання. Заповнює анкету учасника «Teraz Wrocław», а також готує пакет необхідних для вступу документів та надсилає їх на адресу проекту. Зарахування на навчання відбувається на основі розгляду приймальною комісією обраного навчального закладу представлених документів, зокрема, атестата (диплома).

За результатами конкурсного розгляду документів приймальні комісії вищих навчальних закладів визначають найкращих серед кандидатів, котрих звільнять від плати за навчання!

Основні критерії конкурсу: рівень знань польської мови, бал атестата та успішність з предметів, пов'язаних із обраною спеціальністю. Результати ЗНО до уваги не беруться.

Обов'язковою вимогою до претендентів на звільнення від плати за навчання є також відсутність здобутої вищої освіти у Польщі та відсутність Карти поляка.

Детальна інформація: www.study-in-wroclaw.pl

Додаткова інформація:

Інформаційний офіс проекту «Teraz Wrocław»

tel: +48 71 368 0892-5
fax: +48 71 368 0895
e-mail: office@studyinwroclaw.com

Informacja wołyńska Волинська інформація

Лучани вшанували пам'ять жертв Чорнобильської катастрофи. 26 квітня на Меморіалі Вічної Слави біля пам'ятника жертвам Чорнобильської катастрофи відбувся мітинг-реквієм «Попіл Чорнобиля – в моєму серці».

Mieszkańcy Łucka uczcili pamięć ofiar katastrofy w Czarnobylu. 26 kwietnia na Memoriale Wiecznej Sławy koło pomnika ofiarom katastrofy w Czarnobylu odbył się wiec-requiem «Popiół Czarnobyla – w moim sercu».

Середньомісячна заробітна плата у Волинській області зaledве перевищує 1400 гривень і становить 74% від середнього показника по Україні.

Średnia pensja w obwodzie wołyńskim zaledwie przekracza 1400 hrywien. Jest to 74% średniej na Ukrainie.

I Всеукраїнський фестиваль вишитих рушників відбудеться 9-10 травня у Луцьку.

В рамках фестивалю буде проведено парад учасників з вишитими рушниками, виставку-ярмарок, благодійний аукціон із продажу вишитих рушників.

I Ogólnoukraiński Festiwal Ręczników Haftowanych odbędzie się 9.-10. maja w Łucku.

W ramach festiwalu będą miały miejsce parada uczestników z ręcznikami haftowanymi, wystawa-jarmark, aukcja dobroczynna, w czasie której będą sprzedawane ręczniki haftowane.

Факсимільне видання Переспонницького Євангелія передане у Музей волинської ікони. Переспонницьке Євангеліє – перший із відомих сьогодні перекладів священного тексту Євангелія книжкою староукраїнською мовою.

Faksimilne wydanie Ewangelii Perespornickiej zostało przekazane do Muzeum Ikony Wołyńskiej. Perespornicka Ewangelia to pierwszy ze znanych dziś tłumaczeń tekstu Ewangelii w książkowym języku staroukraińskim.

18 квітня у замку Любарта проходили етнічний фестиваль «Майстри середньовіччя», під час якого виступили музичні колективи, відбулися лицарські бої та ярмарок

Etniczny festiwal «Mistrzowie średniowiecza», w ramach którego odbyły się występy muzycznych zespołów, walki rycerskie i jarmark, został zorganizowany 18. kwietnia w zamku Lubarta.

98-му річницю Пласту та складання Першої Платстової Присяги відзначили 17 квітня луцькі пластуни. Серед святкових заходів — фотовиставка «Пласт – наш здоровий спосіб життя», платстова теренова гра «Теренівка», святкова пісенна ватра.

Obchody 98-lecia Plastu i Dnia Pierwszej Przysięgi Plastu odbyły się 17 kwietnia w Łucku. Wśród świątecznych imprez — wystawa zdjęć «Płast – nasz zdrowy sposób życia», płastowa gra terenowa «Terenówka», świąteczna piosenna watra.



Понеділок 3 травня

06.00 Ранкова молитва
06.05 Х/ф «Новий Гулвер»
07.10 Концертна програма «Я, Українець!»
07.55 Д/ф «Стальний плацдарм»
09.00 РАНОК з Першим
09.35 Точка зору
09.35 ПКЄ-2010.
Представлення країн-учасниць. Альоша (Україна)
09.40 Погода
09.50 До Дня Великої Перемоги. Х/ф «Син полк» 1, 2с.
12.10 До Дня Великої Перемоги. Прем'єра д/ф «Одного разу, 60 років тому»
13.15 ПКЄ-2010.
Представлення країн-учасниць. Альоша (Україна)
13.30 Погода
13.30 До Дня Великої Перемоги. Х/ф «Іванове дитинство»
15.05 Погода
15.20 Промадянин світу
16.25 До Дня Великої Перемоги. Г/с «Сімнадцять миттєвостей весни» 1с.
17.50 ПКЄ-2010.
Представлення країн-учасниць. Альоша (Україна)
18.00 Про головне
18.35 Ювілейний концерт М. Поплавського «Світ моєї любові» 1, 2ч.
21.00 Новини
21.15 Погода

21.25 «Попередження» з М. Вересем
22.15 Далі буде...
22.50 Трійка, Кено
23.00 Д/ф «Стальний плацдарм»
00.15 Інтерактивний проект «Острів скарбів»
01.20 Новини
01.35 Погода
01.40 Культурно-містський арсенал. До Дня Великої Перемоги. Х/ф «Повітряний візник»
02.55 До Дня Великої Перемоги. Х/ф «Винищувачі»
04.30 Тетяна Цимбал представляє: «Лінія долі»
05.00 «Знайдемо вихід» з Н. Розинською
06.10, 05.10 Х/ф «Аліса у Дивосвіті»
08.45 Х/ф «Розлучення і семеро дітей»
10.25 Х/ф «Іван Васильович змінює професію»
23.15 Х/ф «Дванадцять стільців»
02.15 Х/ф «На іншому боці раю»
04.10 «Документ»

06.25, 04.55 «Гід країнами світу»
07.15 «Неймовірні історії про життя. Де ви тепер?»
08.20 Д/п «Велика Війна. Барбаросса»
09.30 Т/с «Повернення Мухтара-2»
11.30 «Детективи»
12.15 Д/п «Будемо жити, Макаричу!»
13.25 Т/с «Next-2»
14.40 Т/с «1941»
15.40 «Жди мене»
17.20, 03.45 Т/с «Сусиди»
18.00 Новини
18.10, 04.15 «Кримінальні справи»
19.00 Т/с «Кармеліта. Циганська пристрасть»
20.00 «Подорожі»
20.20 Т/с «Обручка»
21.20 Т/с «Зникли»
22.25 Т/с «Московський дворик»
00.50 Д/п «Доктор Хайм. Експерименти на людях»
01.55 Д/п «Невідома війна»
02.45 Подорожі.
03.05 Т/с «Вторгнення»

Ціпа»
13.50 М/с «Файнс і Ферб»
14.20, 15.45 Teen Time
14.25 Т/с «Ханна Монтана»
14.50 Т/с «Пліткарка-2»
15.50, 19.20 Т/с «Ранетки»
16.50, 22.15 Т/с «Тату-світ дочки»
17.55, 21.15 Т/с «Вороніни»
19.00 Репортер
19.15, 00.35 Спортрепортер
23.20 Info-ШОК
00.40 Служба розшуку дітей
00.45 Х/ф «Залишайся»
02.20 Третій зайвий
03.20 Студія «Зона ночі»
03.25 Культура
03.25 Драй Хмара останні сторінки
03.55 Ігустія
04.20 Студія «Зона ночі»
04.25 Невідома Україна
04.55 Зима надії
05.20 Зона ночі

19.00 «Штрафбат»
Т/с
21.05 «Монтана»
Х/ф
23.05 «Врятувати рядового Раяна»
Х/ф
02.30 «Рік Яо». Х/ф

не граеш»
07.55 Т/с «Моя прекрасна нянька»
09.00 Літні жарти
10.10 Х/ф «Мимра»
12.00 Т/с «Молодий вовкодав» (5 с.)
13.00 «Охоронець - 2»
14.00 Х/ф «Мій»
18.00 Т/с «Сфросинія»
19.00, 03.30 Події
19.20 Х/ф «Якби я тебе любив...»
21.30 «Цар скорпіонів»
23.30 Х/ф «Ідентифікація Борна»
02.00 Т/с «Помадні джунглі» (5,6 с.)

19.10 «Польський смак»
Тележурнал.
20.15, 02.20 На дораніч малата.
21.00, 02.55 Спорт.
21.10 Прогноз погоди.
21.45, 03.25 «Кольори щастя» Т/с.
22.15, 03.55 «Готель під трояндами». Гала-концерт авторської пісні в Вроцлаві.
01.05 «Затишок зірок». Концерт.

12.30 Польські серця.
Шопен.
12.40 Свято Конституції 3 травня.
14.20 Новини.
14.30 Гаряча ніч.
15.20 «Розмова прослуховується», комедія, РП, 1991.
17.00 «Будинок парафіяльного священика».
17.30 «Клан».
18.00 Телеекспрес.
18.20 «Отець Матейш».
19.15 Угадай мелодію.
20.00 Вечірка.
21.25 «Як я почав Другу світову війну» 2
22.50 «Як я почав Другу світову війну» 3
00.15 Худ.фільм.
02.00 «Вуличні ігри», РП, 1996.

06.35 Свято любові до дорогий Батьківщини.
07.15 «Златопольські»
07.45 «І в гори, і в радості»
08.45 «До мене, Пін!» комедія, США, 2000.
09.25 «Урятовані дельфінами», док.фільм.
11.25 «Плем'я Кріппендорфа», комедія, США, 1998.
15.00 Сімейний турнір.
15.35 Концерт «Затишок зірок».
16.40 Майкл Йорк у пригонницькому фільмі Річарда Лестера «Чотири мушкетери», США-Іспанія, 1974.
19.00 Панорама.
19.45 Кабаре.
21.05 «Кольори щастя».
21.40 «Мостовики».
22.45 Патрик Свейзі і Міт Лоуф у бойовику «Чорний пекло», США, 1998.
00.25 «Темна вода», hotpot, США, 2005.

Вівторок,
4 травня

06.00 Ранкова молитва
06.05 Х/ф "Діти капітана Гранта"
07.35 Створи себе
07.45 Рейтингова панорама
08.00 Д/ф "Битва за Дніпро"
09.00 РАНОК з Першим
09.05 Про головне
09.35 ПКЕ-2010.
Представлення країн-учасниць. Шані & Nevergreen (Данія)
09.40 Погода
09.50 До Дня Великої Перемоги. Д/ф "Перемога весна"
11.10 До Дня Великої Перемоги. Х/ф "Був місяць травень"
13.15 ПКЕ-2010.
Представлення країн-учасниць. Шані & Nevergreen (Данія)
13.20 Погода
13.30 До Дня Великої Перемоги. Х/ф "Батальйони просять вогню" 1с.
14.40 До Дня Великої Перемоги. Д/ф "Автографи перемоги"
15.35 Олімпіада бойових мистецтв
16.25 Т/с "Сімнадцять миттєвостей весни" 2с.
17.50 ПКЕ-2010.
Представлення країн-учасниць. Шані & Nevergreen (Данія)
18.00 Концертна програма
21.00 Новини
21.25 Світ спорту
21.45 Погода
21.55 Прем'єра. Д/ф "Я там був не з власної волі" 1с.
22.25 Право на захист
22.50 Трійка, Кено, Максима

23.00 Д/ф "Битва за Дніпро"
00.15 Інтерактивний проект "Острів скарбів"
01.20 Новини
01.35 Погода
01.40 Концертна програма
04.05 До Дня Великої Перемоги. Д/ф "Одного разу, 60 років потому"
05.05 Фольк-music



07.20 М/ф "Торобець-неетяма"
07.30 Х/ф "Дивовижна подорож Мері Браун"
11.25, 23.00 Х/ф "Король мавв"
15.05 Х/ф "Щоденник принцеси - 2: королівські заручини"
17.20 Х/ф "Іван Васильович змінює професію"
19.25 "Погода"
19.30 ТСН: "Телевізійна служба новин"
20.00 "Суперзірка"
02.15 "Документ"
03.15 Х/ф "Дванадцять стільців"
05.45 Т/с "Хто в домі господар?"



06.00, 05.00 "Гід країнами світу"
06.50 "Неймовірні історії про життя. П'ять склянок тютю"
07.55 Д/п "Велика Війна. Битва за Москву"
09.05 Т/с "Повернення Мухтара-2"
11.05 "Детективи"
11.45 Д/п "Доктор Хайм. Експерименти на людях"
12.55 Т/с "Next-2"

14.05 Т/с "1941"
15.05 Д/п "Визволи-телі. Танкісти"
16.05 "Зрозуміти. Пробачити"
17.20, 03.50 Т/с "Сусіди"
18.00 Новини
18.10, 04.20 "Судові справи"
19.00 Т/с "Кармеліта. Циганська при-страсть"
20.00, 02.40 "Подорожі"
20.20 Т/с "Обручка"
21.20 Т/с "Зниклі"
22.25 Т/с "Московський двірник"
00.50 Д/п "Тетяна Самойлова. 50 років самотності"
01.50 Д/п "Невідома війна"
03.05 Телевізійна служба розшуку дітей
03.10 Т/с "Вторгнення"



05.20 М/с "Магічний народ"
06.05 Т/с "Серцеїдки"
06.50 Т/с "Третя планета від сонця"
09.00 Т/с "Кадети"
10.55, 20.10 Т/с "Щасливі разом"
11.55 Телемагазин "ВСЕ для ВАС"
12.15 Інтуїція
13.30 М/с "Му та Ципа"
13.50 М/с "Файнс і Ферб"
14.20, 15.45 Teen Time
14.25 Т/с "Ханна Монтана"
14.50 Т/с "Пліткарка-2"
15.50, 19.20 Т/с "Ранетки"
16.50, 22.20 Т/с "Тату-севички"
17.55, 21.15 Т/с "Вороніни"
14.00 "Чужі помилки."

19.00 Репортер
19.15, 00.45 Спортре-портер
23.20 Info-ШОК
00.50 Х/ф "Міські легенди"
02.25 Третій зайвий
03.30 Студія "Зона ночі" Культура
03.35 Пристрасті на-вколо символики
03.50 Праворуч про воз'єднання
04.20 Роздоріжжя
04.35 Студія "Зона ночі"
04.40 Невідома Україна
05.35 Зона ночі



05.25, 07.30 Погода
05.30 "Тридцятьго знищити". Х/ф
07.35 "Супернова". Х/ф
11.05 "Сталь". Х/ф
13.10 „Бандитський Петербург”. Т/с
14.20 „По закону”. Т/с
15.20, 19.00 „Штраф-бат”. Т/с
17.40 „Вулиці розбитих ліхтарів”. Т/с
18.45 Факти. Вечір
18.55 Спорт
21.15 „Потяг-втікач”. Х/ф
23.25 „Монтана”. Х/ф
01.20 „Врятувати ря-дового Раяна”. Х/ф
04.20 „Іграшки”. Х/ф



06.00 Т/с "Кулагін та Партнери"
06.55 Т/с "Комісар Рекс"
09.00 Х/ф "Рік Золотої рибки"
11.20 "Нез'ясовно, але факт"
12.55, 23.10 "Битва екстрасенсів"
14.00 "Чужі помилки."

Хрещений батько"
15.00 "Давай одружи-мося"
17.00 "Неймовірні історії кохання"
18.00 Т/с "Я лікую"
19.00 "Правила жит-тя. Битва діет" ч.1
20.00 "Чужі помилки. V.I.P. - клієнт"
21.15 Т/с "Кулагін і Партнери"
22.10 Т/с "Я лікую"
00.15 Х/ф "Вони би-лися за Батьківщину"



06.00, 05.30 Срібний апельсин
06.30, 19.00, 03.30 Події
06.55 Т/с "Моя пре-красна нянька"
08.00, 03.50 Бенедіс Юхима Шифріна
10.00 Х/ф "Мій"
14.00 Х/ф "Цар скор-пнів"
16.00 Х/ф "Якби я тебе любив..."
18.00 Т/с "Ефросин-ія" (52 с.)
19.20 Т/с "Тончі - 3" (9,10 с.)
21.20 Х/ф "Грім люті"
23.20 Х/ф "Туман"
01.30 Х/ф "Ідентифі-кація Борна"



06.00 Програма передач
06.01, 23.30 "Час-Тайм"
06.15, 00.15, 03.15, 05.15 "Час спорту"
06.25, 10.20, 13.20, 15.20, 17.20, 18.25, 22.45, 00.25, 03.20, 05.20 "Погода на курортах"
06.30 "Ранок на 5-му"
09.10, 22.15, 23.20, 02.45, 04.15 "Бізнес-час"
09.20, 12.20, 14.20, 17.50, 22.20, 23.50,

02.50, 04.25 "Погода в Україні"
09.30, 13.30, 14.30 "5 елемент"
10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 20.30, 23.00, 03.00, 05.00 "Час новин"
10.30, 11.30, 12.30 "Прес-конференції у прямому ефірі"
10.55, 01.50, 02.55, 03.25, 04.20, 05.25 "Огляд преси"
11.20 "Зверни увагу"
15.30 "Не перший погляд"
16.20 "Погода в Україні"
16.30 "Мотор-ТБ"
17.30, 04.30 "Особли-во небезпечно"
18.30 "Хроніка дня"
18.45, 05.30 "Київ-ський час"
19.00, 22.30, 00.00, 04.00 "Час новин" (рос.)
19.20, 01.00 "Новий час"
21.00, 02.00 "Час"
21.50, 03.30, 05.40 "На межі"
00.30 "Автопілот-новини"
00.40 "Смачні подорожі"



07.00, 09.25 "Кава або чай"
09.10 Чверть години.
09.50, 18.20 "Шибени-ки з долини млинів". Т/с.
10.05, 18.35 "Каштан-ки". М/с.
10.15 "Академія будинку та інтер'єру". Тележурнал.
10.35 "Краций з кра-щи". Тележурнір.
11.00, 23.05 Студія Полонії.
11.15 "Кабаре Оди-ничка". Сагірична програма.



06.00 Програма передач
06.01, 23.30 "Час-Тайм"
06.15, 00.15, 03.15, 05.15 "Час спорту"
06.25, 10.20, 13.20, 15.20, 17.20, 18.25, 22.45, 00.25, 03.20, 05.20 "Погода на курортах"
06.30 "Ранок на 5-му"
09.10, 22.15, 23.20, 02.45, 04.15 "Бізнес-час"
09.20, 12.20, 14.20, 17.50, 22.20, 23.50,

11.40 "Час гордості". Т/с.
12.30, 19.50, 01.50 "Будинок парафіяль-ного священика". Т/с.
13.00, 20.30, 02.30 Новини.
13.10, 21.20, 03.05 "Клан". Т/с.
13.40, 00.20, 06.10 Варто поговорити.
14.30, 22.15, 03.55 "Кольори щастя". Т/с.
15.00 "Апачи". Х/ф.
Германія, 1973 р.
16.30 "Затишок зі-рок". Концерт.
17.30, 01.05 "Подорож Маковича". Теле-журнал.
18.00 Телекспрес.
18.45, 18.55 "Велика гра"
20.15, 02.15 "На дора-нічч маляга"
21.00, 02.55 Спорт.
21.10 Прогноз пого-ди.
21.45, 03.30 "Прокля-те місце". Докумен-тальний цикл.
22.45 "Вольнотека". Тележурнал.
23.20 "Альбом Шо-пена".
23.50 "Німці". Репор-таж.

01.30 Медичний теле-журнал.
04.20 Сніданок на пошукен.
05.15 "Сказали, що в мене сестра". Д/ф.
07.00 Завершення дня.



07.00, 09.25 Кава або чай.
09.00, 13.00, 16.00, 20.30 Новини.
09.10 Чверть на дев'яту.
09.45, 10.30 Мультисе-ріали.
10.00 Дитсадок "1".
11.30 "Місцевість із історією".
11.45 "Молоді кон-структори".
12.15 Телемагазин.
13.10 Агробізнес.
13.30 Всі, хто бачив, всі, хто знає.
14.30, 19.00 "Буди-нок парафіяльного священика".
15.00, 18.35 "Клан".
15.30 "Мода на успіх".
16.50 "Бонанца".
17.40 Публіцистична програма.
18.00 Телекспрес.
18.20 Приціл.
19.35 Угадай мело-



06.15 Вставай! Гра-емо!
07.00 "Новини Пол-сат".
08.15 "Фортуна знань".
09.00 "Тільки любов".
10.00 "Світ за сімей-ством Кепських".
11.00 "Далеко від

12.00 "Останній кордон"
13.00 Т/с "Віскаси - 2"
14.00 Т/с "Безмовний свідок - 3"
15.35, 02.40 Широєрде зізнання
16.00 Федеральний суддя
17.20, 04.00 Критична точка
18.00 Т/с "Ефросинія"
18.55 Футбол. Прем'єра Ліга. "Шахтар" (До-нецьк) - "Динамо" (Київ)
21.00 Т/с "Хоронитель"
23.00 Т/с "Безмовний свідок - 3" (44,45 с.)
00.05 Т/с "Слід" (208 с.)
01.05 Х/ф "Грім люті"
04.40 Т/с "Віскаси - 2"



07.00, 09.25 "Кава або чай?"
09.10 Чверть години.
09.50, 18.15 "Шибеники з долини млинів". Т/с.
10.00, 18.30 "Каштанки". М/с.
10.20 "Лабораторія XXI століття". Тележурнал.
10.40 "Час доктора". Теле-журнал.
11.00 "Зроблене в Польщі". Тележурнір.
11.25 "Афіша". Тележурнал.
11.50, 19.05 "Польща об-хідним шляхом".
12.10 Запрошення.
12.30, 19.50, 01.50 "Будинок парафіяльного священика". Т/с.
13.00, 20.30, 02.30 Новини.
13.10, 21.20, 03.05 "Клан". Т/с.
13.40 "Прокляте місце". Документальний цикл.
14.05, 22.35, 04.15 "Кольори щастя". Т/с.
14.35, 00.00, 06.05 Концерт групи "Порожеча".
15.30 "Німці". Репортаж.
16.00 Ополо 2009 р. Концерт.
16.15 "Божественна". Цикл репортажів.
16.45, 05.35 Альбом Шопена.
17.20 "Вольнотека". Теле-журнал.
17.35 "Мандрівник". Теле-журнал.
18.00 Телекспрес.
18.20 "Я сам - диво". Цикл



07.00, 09.25 Кава або чай.
09.00, 13.00, 16.00, 20.30 Новини.
09.10 Чверть на дев'яту.
09.45, 10.30 Мультисе-ріали.

носілок".
12.00, 17.30 "Мала-новський і партнери".
12.30, 20.30 "Саме життя".
13.00 "Приємна родина"
14.00 "Зачаровані".
15.00 "Перше кохан-ня".
15.45 "Одружений, і з дітьми".
16.50, 19.50 Події.
17.10, 19.25 Погода.
17.15 Втручання.
18.00 "Чому я?"
21.00 "Сльози Сонця" - бойовик, США,
2003.
23.40 "C.S.I."
01.40 "Принц Аме-рики: історія Джона Кеннеді-молодшого" - США, 2003.
03.30 Ніч загадок.
04.30 Таємниці долі.



07.10 "Попелюшка".
07.40 Репортаж.
08.05 "Життя в апарта-ментах Зака і Коді".
08.35 Мультисеріал.
08.50, 14.00, 20.00 "Апетит на життя".
09.30 Питання на сніданок.
11.55 Алея зірок.
12.15 Телемагазин.
12.50 Ласковик і Малицькі.
13.10 "Магазинні крадіжки".
14.35, 21.05 "Кольо-ри щастя".
15.10 "Дочки Макле-ода".
16.10 Відеотека до-рослого.
17.00 Локальна про-грама.
17.30, 21.45 "Мосто-вяки".
18.25 "Гільютина".
19.00 Панорама.
19.35 Гаряча тема.
20.35 "Багатії".
22.45 Експрес ре-портерів.
23.50 "Боксер", дра-ма, США, 1997.
01.50 "Гітлер і Ста-лін", док.фільм.

репортажів.
19.20, 01.05 "Дика Польща". Д/с.
20.15, 02.15 "На дора-нічч маляга".
21.00, 02.55 Спорт.
21.10 Прогноз погоди.
21.45, 03.30 Тиждень Польщі.
22.15, 04.00 "Польща нас поєднує".
23.05, 04.45 "Улани Андер-са". Д/ф.
00.00 "П'ять хвилин про..."
Хроніка wowpl
00.50 "Влада грошей". Теле-журнал.
01.30 "Схудни. Програма рад". Тележурнал.
07.00 Завершення дня.



06.15 Вставай! Гра-емо!
07.00 "Новини Полсат".
08.15 "Фортуна знань".
09.00 "Тільки любов".
10.00, 21.00 "Світ за сімейством Кепських".
11.00 "Далеко від но-сілок".
12.00, 17.30 "Маланов-ський і партнери".
12.30, 20.30 "Саме життя".
13.00 "Приємна родина".
14.00 "Зачаровані".
15.00, 19.00 "Перше кохання".
15.45 "Одружений, і з дітьми".
16.50, 19.50 Події.
17.10, 19.25 Погода.
17.15 Втручання.
18.00 "Чому я?"
21.30 "Клич: з пультом по життю" - комедія, США, 2006.
23.50 "Недоумки 2" - США, 2006.
01.45 Ніч загадок.
04.00 Таємниці долі.



07.15 "Попелюшка".
07.40 Катюльська про-грама.
08.05 "Життя в апарта-ментах Зака і Коді".
08.35 Мультисеріал.
08.50, 13.45 "Апетит на життя".
09.30 Питання на сні-данок.
11.50 Алея зірок.
12.10 Телемагазин.
12.45 "Прибульці із глибини", док.фільм.
14.25 "Кольори щастя".
15.00 "Любов удівля".
16.00 Телетурнір.
17.00 Локальна про-грама.
17.30 "Мостовяки".
18.25 Гільютина.
19.00, 23.40 Панорама.
19.25 Гаряча тема.
20.00 "Ліцензія на ви-ховання", серіал, РП.
20.35 "Багатії".
21.05 "Кольори щастя".
21.35 Футбол. Фінал Куб-ка Італії "Інтер" - "Рома".
23.55 Реальні історії.
00.30 Точка зору.
01.20 "Новий день".
02.10 "Шосте травня - останній шедевр Тео Ван Гога"

Середа,
5 травня

06.00 "Доброго ранку, Україно!"
06.00 Ранкова молитва
06.05 Православний календар
06.10, 07.00 Новини
06.20 Мультифільм
07.20 Рейтингова па-норама
07.30 Соціальний компас
07.40 Створи себе
07.45 Д/ф "Дороги життя"
09.00 РАНОК з Першим
09.05 Про головне
09.35 ПКЕ-2010.
Представлення країн-учасниць. Ареель Скаат (Ізраїль)
09.45 Погода
09.55 Легко бути жінкою
11.00 Життя триває...
11.40 До Дня Великої Перемоги. Д/ф "Педаго-гіка Вихора"
12.15 Погода
12.25 ПКЕ-2010.
Представлення країн-учасниць. Ареель Скаат (Ізраїль)
12.30 Хай щастить
13.00 "Сільська правда" з Т.Метерчук
13.30 До Дня Великої Перемоги. Х/ф "Баталь-йони просять вогню" 2с.
15.00 Погода
15.10 Крок до зірок
15.55 Індіго
16.25 Т/с "Сімнадцять миттєвостей весни" 3с.
17.50 До Дня Великої Перемоги. Прем'єра д/ф "Рядовий війни"
18.20 ПКЕ-2010.
Представлення країн-учасниць. Ареель Скаат (Ізраїль)
18.30 Погода
18.40 Euronews
18.55 Футбол. Чемпіонат України. Прем'єра-ліга. "Зоря" (Луганськ) - Ме-таліст (Харків)
19.50 У перерві: Погода
21.00 Новини
21.30 Світ спорту
21.45 Погода
21.55 Д/ф "Я там був не з власної волі" 2с.
22.30 Погода

22.40 Мегалот
22.45 Суперлото, Трійка, Кено
23.00 Підсумки
23.10 Д/ф "Дороги життя"
00.15 Інтерактивний проект "Острів скарбів"
01.20 Новини
01.45 Погода
01.50 Культурно-мистецький арсенал. До Дня Великої Перемоги. Х/ф "Хлопець з нашого міста"
03.15 До Дня Великої Перемоги. Х/ф "Хочу зробити зізнання" 1с.
04.25 Життя триває...
05.05 Легко бути жінкою



06.05 "Служба роз-шуку дітей"
06.10 Т/с "Янгол-охоронець"
06.55, 07.35, 08.05, 09.05 "Сніданок з 1+1"
07.00, 08.00, 09.00, 16.10, 19.30, 22.50 ТСН: "Телевізійна служба новин"
07.10 М/ф "Маленька чаклунка"
10.00 Т/с "Журов"
11.30, 16.25 "Справ-жні лікарі"
12.30, 05.20 Т/с "Тіль-ки кохання"
13.25 Т/с "Маргоша"
14.30 "Сімнадцять миттєвостей весни"
17.25 Т/с "Вольф Мессінг. Людина, що бачила кризь час"
19.25 "Погода"
20.10 "Суперзірка"
23.15 "Преспорт"
23.20, 02.50 Т/с "Секс і Каліфорнія"
23.55, 03.20 Х/ф "Хре-щені багьки"
01.50 "Документ"
04.55 Т/с "Хто в домі господар?"



06.00, 05.00 "Гід краї-нами світу".
06.50 "Неймовірні історії про життя. Севастопільський вальс"
07.55 Д/п "Велика Війна. Блокада Ленін-града".
09.05 Т/с "Повернен-ня Мухтара-2"
11.05 "Детективи".
11.45 Д/п "Тетяна Самойлова. 50 років самотності"
12.55 Т/с "Next-2"
14.05 Т/с "1941"
15.05 Д/п "Визволи-телі. Кавалеристи". Пробачити".
17.20, 03.50 Т/с "Су-сіди"
18.00 Новини
18.10, 04.20 "Судові справи".
19.00 Т/с "Кармеліта. Циганська при-страсть"
20.00, 02.40 "Подоро-жі".
20.20 Т/с "Обручка".
21.20 Т/с "Зниклі".
22.25 Т/с "Москов-ський двірник"
00.50 Д/п "Зворотної дороги немає"
01.50 Д/п "Невідома війна"
03.05 Телевізійна служба розшуку дітей
03.10 Т/с "Вторгнен-ня"



05.25 М/с "Магічний народ"
06.10 Т/с "Серцеїдки"
07.00, 07.35, 08.35 Інформаційно-розважальна про-грама "Підйом"
07.30, 08.30, 19.20, 01.00 Погода
09.00 Т/с "Кадети"
10.55, 20.15 Т/с "Щас-ливі разом"

11.55 Телемагазин "ВСЕ для ВАС"
12.10 Інтуїція
13.30, 19.00, 00.35 Репортер
13.35 М/с "Му та Ципа"
13.55 М/с "Файнс і Ферб"
14.30, 15.50 Teen Time
14.35 Т/с "Ханна Монтана"
14.50 Т/с "Пліткар-ка-2"
15.55, 19.25 Т/с "Ра-нетки"
16.50, 22.20 Т/с "Тату-севички"
17.55, 21.15 Т/с "Во-роніни"
19.15, 00.55 Спортре-портер
23.20 Info-ШОК
01.05 Служба роз-шуку дітей
01.10 Х/ф "Циклоп"
02.40 Третій зайвий
03.45 Студія "Зона ночі" Культура
03.50 Райські сади гетьмана Сагайдач-ного
04.05 Жива легенда століть
04.25 Студія "Зона ночі"
04.30 Запорізька Січ.
Витоки
04.40 Дике поле
04.55 Джерела Ві-тчизни
05.10 Братіє і дру-жино
05.25 Зона ночі



06.15 Служба роз-шуку дітей
06.20, 07.40, 08.40, 02.05, 04.25 Погода
06.25, 04.00 Факти
06.45, 08.35 300 сек/год
06.50 Світанок
07.45, 08.45 Факти.
Ранок
08.00, 08.55, 12.55,

19.15, 02.00 Спорт
08.05, 13.00 Анекдоти по-українськи
09.00 „Леся+Рома”. Т/с
09.40, 22.00 Comedy Club
10.40 „Солдати”. Т/с
11.40, 17.35 „Вулиці розбитих ліхтарів”. Т/с
12.45 Факти. День
13.15 „Бандитський Петербург”. Т/с
14.20, 01.05 „По за-кону”. Т/с
15.20, 19.55 „Штраф-бат”. Т/с
18.45 Факти. Вечір
19.20, 23.05 Надзвичайні новини
23.50 Факти. Під-сумок дня
00.05 Неймовірна ко-лекція містера Ріплі
02.10 „Потяг-втікач”. Х/ф
04.30 „Марко Поло”. 1 с. Х/ф



06.05 Т/с "Кулагін та Партнери"
06.55 Т/с "Комісар Рекс"
09.00 Х/ф "Чоловік повинен платити"
11.35 "Нез'ясовно, але факт"
12.55, 23.10 "Битва екстрасенсів"
14.00 "Чужі помилки. V.I.P. - клієнт"
15.00 "Да

Четвер,
6 травня

06.00 "Доброго ранку, Україно!"
06.00 Ранкова молитва
06.05 Православний календар
06.10, 07.00 Новини
06.25 Мультифільм
07.25 Рейтингова панорама
07.35 Створи себе
07.45 Д/ф "Якщо ворог не здається..."
09.00 РАНОК з Першим
09.05 Про головне
09.35 ПКЕ-2010.
Представлення країн-учасниць. Група "inCulto" (Литва)
09.45 Погода
09.55 Легко бути жінкою
11.00 Життя триває...
11.40 До Дня Великої Перемоги. Д/ф "Таємниці Лисої гори"
12.15 Погода
12.25 ПКЕ-2010.
Представлення країн-учасниць. Група "inCulto" (Литва)
12.30 Полігон
13.00 До Дня Великої Перемоги. Д/ф "Тунелі у невідоме"
13.30 До Дня Великої Перемоги. Х/ф "Батальйони просять вогню" 3с.
15.00 Погода
15.10 Наша пісня
15.55 Індіо
16.25 Т/с "Сімнадцять миттєвостей весни" 4с.
17.50 До Дня Великої Перемоги. Д/ф "Київські мости"
18.35 Погода
18.45 Euronews
19.00 Про головне
19.35 Світ спорту
19.45 Погода
19.50 ПКЕ-2010.
Представлення країн-учасниць. Група "inCulto" (Литва)
20.00 Ток-шоу "Батьки і діти"
21.00 Новини
21.30 Світ спорту
21.45 Погода
21.55 Д/ф "Я там був не з власної волі" 3с.
22.25 Темний силует

22.50 Трійка, Кено, Максима
23.00 Підсумки
23.10 Д/ф "Якщо ворог не здається..."
00.15 Інтерактивний проект "Острів скарбів"
01.20 Новини
01.45 Погода
01.50 Культурно-мистецький арсенал. До Дня Великої Перемоги. Х/ф "Машенька"
03.05 До Дня Великої Перемоги. Х/ф "Хочу зробити зізнання" 2с.
04.25 Життя триває...
05.05 Легко бути жінкою



06.05 "Служба розшуку дітей"
06.10 Т/с "Янгол-охоронець"
06.55, 07.35, 08.05, 09.05 "Сніданок з 1+1"
07.00, 08.00, 09.00, 15.50, 19.30, 23.10 ТСН: "Телевізійна служба новин"
07.10 М/ф "Мавпочки в опері", "Мавпочки та грабійники", "Мавпочки, вперед!"
10.00 Т/с "Журов"
11.20, 16.05 "Справжні лікарі"
12.20, 15.05 Т/с "Тільки кохання"
13.15 Т/с "Маргоша"
14.20 "Сімнадцять миттєвостей весни"
17.05, 20.10 "Дайшники"
19.25 "Погода"
22.25 "З неба на землю"
23.35 "Проспорт"
23.40, 03.00 Т/с "Секс і Каліфорнія - 3"
00.15, 03.30 Х/ф "Експерт з безпеки"
02.00 "Документ"
04.55 Т/с "Хто в домі господар?"



21.30 Світ спорту
21.45 Погода
21.55 Автоакадемія
22.25 Іромадська вярта
22.50 Трійка, Кено
23.00 Підсумки
23.10 Д/ф "На головному напрямі"
00.15 Інтерактивний проект "Острів скарбів"
01.20 Новини
01.45 Хокей. Чемпіонат світу. США - Німеччина
03.55 "Надвечір'я" з Т. Шербатюк
04.25 Життя триває...
05.05 Легко бути жінкою



06.00 "Служба розшуку дітей"
06.10 Т/с "Янгол-охоронець"
06.55, 07.35, 08.05, 09.05 "Сніданок з 1+1"
07.00, 08.00, 09.00, 15.55, 19.30 ТСН: "Телевізійна служба новин"
07.10 М/ф "Пригоди барона Мюнхгаузена", "Ікар та мудреці"
10.00 "Анатомія слави"
11.15, 16.10 "Справжні лікарі"
12.15, 15.05 Т/с "Тільки кохання"
13.15 Т/с "Маргоша"
14.20 "Сімнадцять миттєвостей весни"
17.10 "Дайшники"
19.25 "Погода"
20.10 Х/ф "Ворог держави"
23.00 Х/ф "Підричний"
00.50 Х/ф "Опір"
02.20 Х/ф "Жди мене"
04.40 Т/с "Хто в домі господар?"



06.00, 04.15 "Тід країнами світу"
06.50 "Неймовірні історії про життя. Втеча"

06.00, 05.00 "Тід країнами світу"
06.50 "Неймовірні історії про життя. Освенцим"
07.55 Д/п "Велика Віна. Сталінград"
09.05 Т/с "Повернення Мухтара-2"
11.05 "Детективи"
11.45 Д/п "Зворотної дороги немає"
12.55 Т/с "Next-2"
14.05 Т/с "1941"
15.05 Д/п "Визволителі. Винищувачі"
16.05 "Зрозуміти. Пробачити"
17.20, 03.50 Т/с "Сусіди"
18.00 Новини
18.10, 04.20 "Судові справи"
19.00 Т/с "Кармеліта. Циганська пристрасть"
20.00, 02.40 "Подробиці"
20.20 Т/с "Обручка"
21.20 Т/с "Зниклі". Закл.
22.25 Т/с "Московський двірчик". Закл.
00.50 Д/п "Маршали перемоги: Жуков і Рокосовський"
01.50 Д/п "Невідома війна"
03.05 Телевізійна служба розшуку дітей
03.10 Т/с "Вторгнення"



05.30 М/с "Магічний народ"
06.10 Т/с "Серцеїдки"
07.00, 07.35, 08.35 Інформаційно-розважальна програма "Підйом"
07.30, 08.30, 19.20, 01.00 Погода
09.00 Т/с "Кадети"
10.55, 20.15 Т/с "Щасливі разом"
11.55 Телемагазин

07.55 Д/п "Велика Віна. Курська дуга".
09.05 Т/с "Повернення Мухтара-2"
11.05 "Детективи"
11.45 Д/п "Маршали перемоги: Жуков і Рокосовський"
12.55 Т/с "Next-2"
14.05 Т/с "1941"
15.05 Д/п "Визволителі. Повітряний десант"
16.05 "Зрозуміти. Пробачити"
17.20, 02.25 Т/с "Сусіди"
18.00 Новини
18.10 "Судові справи"
19.00 Т/с "Кармеліта. Циганська пристрасть"
20.00 "Подробиці"
20.20 Т/с "Обручка"
21.20 "Велика політика з Євгеном Кисельовим"
00.00 "БУМ"
01.25 "Подробиці"
01.45 Т/с "Вторгнення"
02.55 "Знахарі"
03.35 "Судові справи"



05.25 М/с "Магічний народ"
06.05 Служба розшуку дітей
06.10 Т/с "Серцеїдки"
07.00, 07.35, 08.35 Інформаційно-розважальна програма "Підйом"
07.30, 08.30, 19.20, 23.50 Погода
09.00 Т/с "Кадети"
10.55, 20.15 Т/с "Щасливі разом"
11.55 Телемагазин
"ВСЕ для ВАС"
12.15, 22.00 Інтуїція
13.30, 19.00, 23.25 Репортер
13.35 М/с "Му та Ципа"
13.55 М/с "Пригоди Джеки Чана"
14.30, 15.45 Teen Time
14.35 Т/с "Ханна Монтана"
14.50 Т/с "Пліткар-

"ВСЕ для ВАС"
12.10 Інтуїція
13.30, 19.00, 00.35 Репортер
13.35 М/с "Му та Ципа"
13.55 М/с "Файнс і Ферб"
14.30, 15.50 Teen Time
14.35 Т/с "Ханна Монтана"
14.50 Т/с "Пліткар-ка-2"
15.55, 19.25 Т/с "Ранетки"
16.50, 22.20 Т/с "Тату-сесві дочки"
17.55, 21.15 Т/с "Вороніни"
19.15, 00.55 Спортрепортер
23.20 Info-ШОК
01.05 Служба розшуку дітей
01.10 Х/ф "Онук Гагаріна"
02.30 Третій зайвий
03.30 Студія "Зона ночі"
Культура
03.35 Зірка Вавилова
04.20 Студія "Зона ночі"
04.25 Козацький флот
04.35 Зоряний година козацтва
04.50 За литовської доби
05.05 Козаччина.
Руїна
05.20 Зона ночі



06.20, 07.40, 08.40, 02.15, 04.15 Погода
06.25, 03.50 Факти
06.45, 08.35 300 сек/год
06.50 Світанок
07.45, 08.45 Факти.
Ранок
08.00, 08.55, 12.55, 19.15, 02.10 Спорт
08.05, 13.00 Анекдоти по-українськи
09.00 „Леся+Рома”. Т/с
09.40, 22.10 Comedy Club
10.40 „Солдати”. Т/с

ка-2"
15.50, 19.25 Т/с "Ранетки"
16.50 Т/с "Тату-сесві дочки"
17.55, 21.30 Т/с "Вороніни"
19.15, 23.45 Спортрепортер
23.55 Х/ф "Ігри розуму"
02.15 Третій зайвий
03.20, 04.20 Студія "Зона ночі"
Культура
03.25 Школа спектралізму
03.50 Українська художня школа
04.25 Реальний майстер-клас
05.15 У світі народно-прикладного мистецтва
05.35 Зона ночі



06.15 Служба розшуку дітей
06.20, 07.40, 08.40, 01.20, 03.20 Погода
06.25, 02.50 Факти
06.45, 08.35 300 сек/год
06.50 Світанок
07.45, 08.45 Факти.
Ранок
08.00, 08.55, 12.55, 19.25, 01.10 Спорт
08.05 Анекдоти по-українськи
09.00 „Леся+Рома”. Т/с
09.40 Comedy Club
10.40 „Солдати”. Т/с
11.40, 17.35 „Вулиці розбитих ліхтарів”. Т/с
12.45 Факти. День
13.00 „У серпні 44-го”. Х/ф
15.25 „Штрафбат”. Т/с
18.45 Факти. Вечір
19.10 Добрі новини
19.30, 00.40 Надзвичайні новини
19.55 „Штрафбат”. Т/с
Фінал
23.10 Голі та смішині

11.35, 17.35 „Вулиці розбитих ліхтарів”. Т/с
12.45 Факти. День
13.15 „Бандитський Петербург”. Т/с
14.25, 01.10 „По закону”. Т/с
15.20, 19.55 „Штрафбат”. Т/с
18.45 Факти. Вечір
19.20, 23.15 Надзвичайні новини
00.00 Факти. Підсумок дня
00.15 Неймовірна лекція містера Ріплі
02.20 „Увага, говорить Москва” 1-2 с. Х/ф
04.20 „Марко Поло”.



06.05, 00.40 "Бізнес+"
06.10 "Документальний детектив. Угода з дияволом"
06.35 Т/с "Кулагін та Партнери"
07.25 Т/с "Комісар Рекс"
08.25 Х/ф "Приступити до ліквідації"
12.00 "Нез'ясовно, але факт"
12.55, 23.10 "Битва екстрасенсів"
14.00 "Чужі помилки. Гріхи матерів"
15.00 "Давай одружилося"
17.00 "Неймовірні історії кохання"
18.00, 22.10 Т/с "Я лікую"
19.00 "Моя правда. Таємне життя "Іванушек інтернешнл"
20.00 "Містичні історії з Павлом Костіциним"
21.20 Т/с "Кулагін і Партнери"
00.30 "Вікна-Спорт"
00.45 Х/ф "Балада про солдата"



06.00 Т/с "Моя прекрасна нянька"
06.30, 17.00, 19.00, 03.30 Події
06.40, 01.00, 03.50 Спортивні події
06.50, 05.25 Срібний апельсин
07.00 Т/с "Єфросинія" (53 с.)
08.00 Т/с "Слід"
08.55, 03.00 Т/с "Безмовний свідок"
10.00 Т/с "Гончі - 3"
11.00 Т/с "Хоронитель" (6 с.)
12.00 Т/с "Останній кордон" (закл. с.)
13.00 Т/с "Висяки - 2"



23.55 Автопарк. Парк автомобільного періоду
01.25 „Увага, говорить Москва”. Фінал. Х/ф
03.25 „Виклик”. Х/ф
06.05, 02.05 "Бізнес+"
06.10 Т/с "Кулагін та Партнери"
07.00 Т/с "Комісар Рекс"
08.00 Х/ф "Смерть шпигуна!"
17.55 Х/ф "Мужики!"
20.00 "Україна має талант"
22.35 "Україна має талант!" Підсумки голосування
23.00 "Україна має талант! Другий шанс"
00.05 Х/ф "Максим Перепелиця"
01.55 "Вікна-Спорт"
02.10 Х/ф "Особистої безпеки не гарантуємо"



06.00 Програма передач
06.01, 23.30 "Час-Тайм"
06.15, 00.15, 03.15, 05.15 "Час спорту"
06.25, 10.20, 13.20, 15.20, 17.20, 18.25, 22.45, 00.25, 03.20, 05.20 "Погода на курортах"
06.30 "Ранок на 5-му"
09.10, 22.15, 23.20, 02.45, 04.15 "Бізнес-час"
09.20, 12.20, 14.20, 16.20, 17.50, 22.20, 23.50, 02.50, 04.25 "Погода в Україні"
09.30, 13.30, 14.30 "5 елемент"
10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 20.30, 23.00, 03.00, 05.00 "Час новин"

06.00 Програма передач
06.01, 23.30 "Час-Тайм"
06.15, 00.15, 03.15, 05.15 "Час спорту"
06.25, 10.20, 13.20, 15.20, 17.20, 18.25, 22.45, 00.25, 03.20, 05.20 "Погода на курортах"
06.30 "Ранок на 5-му"
09.10, 22.15, 23.20, 02.45, 04.15 "Бізнес-час"
09.20, 12.20, 14.20, 16.20, 17.50, 22.20, 23.50, 02.50, 04.25 "Погода в Україні"
09.30, 13.30, 14.30 "5 елемент"
10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 20.30, 23.00, 03.00, 05.00 "Час новин"
10.30, 11.30, 12.30 "Прес-конференції у прямому ефірі"
10.55, 01.50, 02.55, 03.25, 04.20, 05.25 "Огляд преси"
11.20 "Зверни увагу"
11.30 "Феєрія мандрів"
16.30 "Драйв"
17.30, 04.30 "Акцент"
18.30, 21.50, 03.30, 05.40 "Хроніка дня"
18.45, 05.30 "Київський час"
19.00, 22.30, 00.00, 04.00 "Час новин" (рос.)
19.20, 01.00 "Новий час"
21.00, 02.00 "Час"
00.30 "Автопілот-новини"
00.40 "Ні пуху, ні пера!"



06.00 Т/с "Моя прекрасна нянька"
06.30, 17.00, 19.00, 03.30 Події
06.40, 01.00, 03.50 Спортивні події
06.50, 05.25 Срібний апельсин
07.00 Т/с "Єфросинія" (53 с.)
08.00 Т/с "Слід"
08.55, 03.00 Т/с "Безмовний свідок"
10.00 Т/с "Гончі - 3"
11.00 Т/с "Хоронитель" (6 с.)
12.00 Т/с "Останній кордон" (закл. с.)
13.00 Т/с "Висяки - 2"



10.30, 11.30, 12.30 "Прес-конференції у прямому ефірі"
10.55, 01.50, 02.55, 03.25, 04.20, 05.25 "Огляд преси"
11.20 "Зверни увагу"
15.30 "Своїми очима"
16.30 "На межі"
17.30, 04.30 "Феєрія мандрів"
18.30 "Хроніка дня"
18.45, 05.30 "Київський час"
19.00, 22.30, 00.00, 04.00 "Час новин" (рос.)
19.20, 01.00 "Новий час"
21.00, 02.00 "Час"
21.50, 03.30, 05.40 "Фактор безпеки"
00.30 "Автопілот-новини"
00.40 "Ресторанні новини"



06.00 Т/с "Моя прекрасна нянька"
06.30, 17.00, 19.00, 03.30 Події
06.40, 03.50 Спортивні події
06.50, 05.25 Срібний апельсин
07.00 Т/с "Єфросинія" (54 с.)
08.00 Т/с "Слід"
08.55 Т/с "Безмовний свідок"
10.00 Т/с "Гончі - 3" (11 с.)
11.00 Т/с "Хоронитель" (7,8 с.)
13.00 Т/с "Висяки - 2" (12 с.)
14.00 Т/с "Безмовний свідок - 3"
14.40 Т/с "Слід" (209 с.)
15.35, 01.30 Щирі розповіді
16.00 Федеральний суддя
17.10, 04.00 Критична точка
18.00 Т/с "Єфроси-

14.00 Т/с "Безмовний свідок - 3"
14.40 Т/с "Слід"
15.35, 00.20 Щирі розповіді
16.00 Федеральний суддя
17.10, 04.00 Критична точка
18.00 Т/с "Єфросинія" (54 с.)
19.30 Шустер Live
20.20 Т/с "Гончі - 3"
21.20 "Хоронитель"
22.20 Т/с "Безмовний свідок - 3" (46,47 с.)
23.25 Т/с "Слід"
01.05 Х/ф "Ганнібал: Сходження"
04.40 Т/с "Висяки - 2"



07.00, 09.25 "Кава або чай?"
09.10 Чверть години.
09.50, 18.20 "Шибеники з долини млинів". Т/с.
10.00, 18.30 "Каштанки". М/с.
10.15 "Таємниця Сагала".
10.45, 17.00 "Рай". Тележурнал.
11.15 Невідкриті скарби.
11.40 Тележурнал про культуру.
12.10, 19.25 "Поморський пейзажі".
12.30, 19.50, 01.50 "Будинок парафіяльного священика". Т/с.
13.00, 20.30, 02.30 Новини.
13.10, 21.20, 03.05 "Клан". Т/с.
13.35 "Тиждень Польщі".
14.05 "Польща нас поєднує".
14.25 "Кольори щастя".
14.55 "Улани Андерса" Д/ф.
15.50, 01.40 Лабораторія ХХІ століття.
16.05, 00.45, 06.15 "Броніслав Вилдштейн представляє". Ток-шоу.
16.40 "Покликання".



07.00, 09.25 "Кава або чай?"
09.10 Чверть години.
09.50, 18.20 "Шибеники з долини млинів". Т/с.
10.00, 18.30 "Каштанки". М/с.
10.15 "Таємниця Сагала". Т/с. Польща, Німеччина, 1996 р.
10.40 "Місце в історії". Цикл репортажів.
11.00 "Мандрівник". Туристичний тележурнал.
11.25 "Хіт декади". Розважальна програма.
12.30, 19.45, 01.50 "Будинок парафіяльного священика". Т/с.
13.00, 20.30, 02.30 Новини.
13.10, 21.10, 03.00 "Клан". Т/с.
13.35 "Не здалека, а зблизка".
14.05, 23.35 Розважальна програма.
14.20 "Життєвий іспит". Т/с.
15.10, 22.20, 03.20 "Спутникові хіти".
15.30 Д/ф.
16.00 "Люблю тебе, Польщо!". Телетурнір.
17.25 "Портрети творців". Цикл репортажів.
18.00 Телеекспрес.
18.45, 03.35 "Співай і борися". Розважальна програма.
20.15, 02.15 На дораніч малює.
20.50, 02.50 Спорт.



06.00 Т/с "Моя прекрасна нянька"
06.30, 17.00, 19.00, 03.30 Події
06.40, 03.50 Спортивні події
06.50, 05.25 Срібний апельсин
07.00 Т/с "Єфросинія" (54 с.)
08.00 Т/с "Слід"
08.55 Т/с "Безмовний свідок"
10.00 Т/с "Гончі - 3" (11 с.)
11.00 Т/с "Хоронитель" (7,8 с.)
13.00 Т/с "Висяки - 2" (12 с.)
14.00 Т/с "Безмовний свідок - 3"
14.40 Т/с "Слід" (209 с.)
15.35, 01.30 Щирі розповіді
16.00 Федеральний суддя
17.10, 04.00 Критична точка
18.00 Т/с "Єфроси-

Репортаж.
17.30 "Войтек Черовський - босоніж крізь світ". Цикл репортажів.
18.00 Телеекспрес.
18.45 "Афіша".
19.10 Ополе 2009 р.
19.25 "Дотик Африки". Репортаж.
20.15, 02.15 На дораніч малює.
21.00, 02.55 Спорт.
21.10 Прогноз погоди.
21.45, 03.30 Не здалека, а зблизка.
22.15, 04.00 "Литбарские вечера гумору і сатири".
22.30, 04.15 "Життєвий іспит". Т/с.
23.15, 05.00 "Поміть мене в далекому куті".
23.50, 00.15, 05.30, 05.55 "Убойний відділ". Т/с.
01.20 Словарик польської мови.
07.00 Завершення дня.



06.15 Вставай! Граємо!
07.00 "Новини Полсат"
08.15 "Фортуна знань".
09.00 "Тільки любов".
10.00 "Світ за сімейством Кепських".
11.00 "Далеко від носилок".
12.00, 17.30 "Малановський і партнери".
12.30, 20.30 "Саме життя".
13.00 "Приємна родина".
14.00 "Зачаровані".
15.00, 19.00 "Перше кохання".
15.45 "Одружений, і з дітьми".
16.50, 19.50 Події.
17.10, 19.25 Погода.
17.15 Втручання.
18.00 "Чому я?".
21.00 "C.S.I."
22.00 "Готель 52"
23.00 "Момент істини".
00.00 "Доля" - серіал, РП.
01.00 "Кістки".
02.00 Ніч загадок.
04.00 Таємниці долі.



06.15 Вставай! Граємо!
07.00 "Новини Полсат"
08.15 "Фортуна знань".
09.00 "Тільки любов".
10.00 "Світ за сімейством Кепських".
11.00 "Далеко від носилок".
12.00, 17.30 "Малановський і партнери".
12.30, 20.30 Саме життя".
13.00 "Приємна родина".
14.00 "Зачаровані".
15.00, 19.00 "Перше кохання".
15.45 "Одружений, і з дітьми".
16.50, 19.50 Події.
17.10, 19.25 Погода.
17.15 Втручання.
18.00 "Чому я?".
21.00 "Великий тато".
23.00 Бойові мистецтва.
02.00 "Пам'ятай про мене"
04.00 Таємниці долі.



07.00, 09.25 Кава або чай.
09.00, 13.00, 16.00, 21.10 Новини.
09.10 Чверть на дев'яту.
09.45, 10.30 Мультисеріали.
10.00 Для дітей.
11.30 Поруч зі стихією.
11.30 Телемагазин.
13.30 Ми, ви, вони.
13.55, 19.35 "Угадай мелодію".
14.30, 19.05 "Будинок парафіяльного священика".
15.00, 18.35 "Клан".
15.30 "Мода на успіх".
16.50 "Бонанца".
17.40 Публіцистична програма.
18.00 Телеекспрес.
18.20 Приціл.
20.05 Вечірка.
21.15 Співай і борися.
22.30 "Зворотна тяга".
00

Субота, 8 травня

06.00 Ранкова молитва
06.05 Крок до зірок
06.40 Д/ф "Звільнюючи Європу" - 1 с.
07.50 Д/ф "Звільнюючи Європу" - 2 с.
09.00 Погода
09.10 ПКЕ-2010. Представлення країн-учасниць. Міхаель ван дер Хайде (Швейцарія)
09.15 Доки батьки сплять
09.50 Так просто
10.25 Хто в домі хазяїн?
10.55 Експерти дозвілля
11.30 Вихідні по-українськи
11.50 "Тиждень моди" з Д. Шаповаловою
12.20 Погода
12.25 ПКЕ-2010. Представлення країн-учасниць. Міхаель ван дер Хайде (Швейцарія)
12.35 Будемо жити
13.25 Книга. UA
14.10 Наша пісня
15.00 Погода
15.10 Футбол. Ліга чемпіонів. Журнал
15.40 Коло Олімпіади
16.10 Погода
16.20 Т/с "Сімнадцять миттєвостей весни" 5с.
17.40 Кіно.ua
18.10 Погода
18.20 ПКЕ-2010. Представлення країн-учасниць. Міхаель ван дер Хайде (Швейцарія)
18.30 Фінал ПКЕ-2007
21.00 Новини
21.20 Світ спорту
21.30 Погода
21.40 Фольк-music
22.40 Мегалот
22.45 Суперлото,

Трійка, Кено
23.00 Д/ф "Звільнюючи Європу" - 1 с.
00.00 Д/ф "Звільнюючи Європу" - 2 с.
01.20 Новини
01.35 Коло Олімпіади
02.05 Культурно-мистецький арсенал. Телевистава "Ветерани"
02.45 До Дня Великої Перемоги. Х/ф "Ніна"
04.05 До Дня Великої Перемоги. Х/ф "Чекан на мене"
05.35 Право на захист



06.00 "Літаючий будинок"
06.50 "Без табу з Ольгою Герасим'юк"
07.50 "Світське життя"
09.05 "Хто там?"
10.15 М/с "Качині історії"
11.00 "Шість кадрів"
11.25 Т/с "Ленінград"
13.35 Т/с "Журов"
15.40 "3 неба на землі"
16.30 "Анатомія слави"
17.25 Х/ф "Кохання і танці"
19.30 ТСН: "Телевізійна служба новин"
20.00 Х/ф "Інститут благородних дівчат"
23.50 "Дайшники"
01.55 Х/ф "Опір"
03.20 Х/ф "Земля"
04.45 Х/ф "О шостій годині вчора після війни"



05.35 "Велика політика з Євгением Кисельовим"
07.55 Д/п "Велика Війна. Операція "Багратіон"
09.00, 03.20 "Формула любові". Ані Лорак.

10.10 "Городок"
11.20, 04.10 "Позаочі". Едіта П'еха.
12.25 "Найрозумніший".
14.20 Х/ф "Дот"
16.25 Концерт "Свята зі сльозами на очах"
20.00, 02.20 "Підроблиці"
20.20 "Пороблено в Україні"
21.50 Х/ф "Особистий номер"
00.05 Х/ф "У коханні та на війні"
02.40 Т/с "Вторгнення"



05.25 Х/ф "Принцеса-наречена"
06.55 Х/ф "Перший герой при дворі Алладіна"
08.45 Клуб Disney: м/с "Дональд Дак"
09.30 Клуб Disney: м/с "Мої друзі Тигруля і Пух"
09.50 Зіркові драми
10.50 Інтуїція
12.05 Info-ШОК
13.05 Файна Юкраїна
13.50 Даеш молодь
14.25 Хто проти блондинок?
15.45 Т/с "Моя прекрасна нянька"
16.05 Фабрика. Суперфінал
19.45 Х/ф "Маска"
21.40 Х/ф "Індіана Джонс і останній хрестовий похід"
00.05 Спортрепортер
00.10 Х/ф "Любов до собак обов'язкова"
02.05 Третій зайвий
02.50, 03.40, 06.05 Студія "Зона ночі"
Культура
02.55 Українці Надія
03.45 Пасажири з минулого століття
05.00 Студія "Зона ночі"
05.05 Світ Юрія Дро-

гобича
05.20 Слово і зілля
05.35 Медицина
Київської Русі
05.50 Хто гоїв рани козакам?
06.10 Хто вони - діти індиго?
06.35 Зона ночі



05.35, 08.10 Погода
05.40 Факти
06.05 Автопарк. Парк автомобільного періоду
06.40 „Фронт в тилу у ворога“. 1 с. Х/ф
08.20 Добрі новини
08.25 Козирне життя
08.55 Анекдоти по-українськи
09.25 Люди, коні, кролики і...домашні ролики
10.00 „Смак“
10.40 Квартирне питання
11.35 „У серпні 44-го“. Х/ф
13.50 „Штрафбат“. Т/с Фінал
16.55 Москва. Осінь.
Сорок перший
18.45 Факти. Підсумок дня
18.55 Спорт
19.15 „Смертельна сутичка“. Х/ф
23.35 Третій тайм
00.15 Прожектор Перісхілтон
00.55 „Виклик“. Х/ф
03.10 „Фронт в тилу у ворога“. 1-2 с. Х/ф



05.25 "Руйнівники міфів"
07.05 Х/ф "Міцний горішок"
08.50 "Імо вдома"
09.55, 10.55 "ВусоЛапоХвіст"
10.30, 16.55 "Х-фактор. Країна чекає"

11.45 Х/ф "Максим Перепелиця"
13.45 "Неймовірні історії кохання"
14.45 "Україна має талант!"
17.35 "Україна має талант!" Підсумки голосування
18.00 "Смішні люди"
19.00 Х/ф "В бій ідуть лише старі"
21.00 "Моя правда. Таємне життя "Іванушек інтернешнл"
22.00 "Зіркове життя. Встань та йди"
23.00 "Україна має талант! Другий шанс"
00.05 "Паралельний світ"
01.05 Х/ф "Женя, Жечка і "Катюша"
02.35 "Мобільна скринька"



06.00 Програма передач
06.01, 23.30 "Час-Тайм"
06.15, 08.10, 11.20, 13.15, 15.20, 17.20, 21.50, 00.20, 03.20, 05.20 "Погода на курортах"
06.20, 08.15, 19.20, 00.25, 02.20, 04.50 "Тема тижня"
06.30, 18.45, 05.30 "Київський час"
06.45, 11.30 "Автопілот-тест"
07.00, 07.30, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 21.00, 23.00, 03.00, 05.00 "Час новин"
07.05, 00.15, 03.15, 05.15 "Час спорту"
07.15, 09.15, 12.20, 14.15, 16.20, 17.50, 22.50, 23.50, 04.25 "Погода в Україні"
07.35, 08.50, 22.40, 23.20, 04.15 "Бізнес-

час"
08.30 "Бістро-ТБ"
09.20 "Своїми очима"
09.45 "Улюблена робота"
10.15, 02.30 "Здорові історії"
10.35 "Не перший погляд"
11.45 "Технопарк"
12.30 "Хроніка тижня"
13.30 "Драйв"
14.20 "Страва від шефа"
14.40 "Гра долі" (Марко Кропивницький, 1 ч)
15.30 "Зверни увагу"
16.30 "Арсенал"
17.30, 04.30 "На межі"
18.20 "Вікно в Європу"
19.00, 22.30, 00.00, 04.00 "Час новин" (рос.)
19.30, 01.00 Політичне ток-шоу "5 копійок"
21.20 "Народний контроль"
22.00, 03.30, 05.40 "Територія закону"
00.40 "Мотор"



06.00, 05.25 Срібний апельсин
06.30, 19.00, 03.30 Події
07.00 Шоу "Граеш або не граеш"
07.55 Т/с "Моя прекрасна нянька"
09.00 Шоу "Очам не вірю"
09.30 Шоу "Відпустка навпаки"
10.30 Концерт "Пісні весни і Перемоги". Частина Перша
11.50 "У червні 41-го"
16.00 Т/с "Успіх за всяку ціну" (5,6 с.)
18.00 Т/с "Попелюшка з причепом" (5 с.)
19.30 "Охоронець - 2"
20.30 Шоу "Народна зірка. Другий сезон".

Фінал
23.00 Т/с "Молодий вовкодав" (закл. с.)
02.00 Х/ф "Добровольці"
04.00 "А зорі тут тихі"



07.00, 07.20, 07.45, 08.10, 08.30 "Будинок парафіяльного священика". Т/с.
09.00 Луна панорами.
09.30, 18.15, 03.50 "Пам'ятай гро мене".
09.45, 00.40, 04.00 Відеотека дорослої людини.
10.30 "Будинок на голові". Т/с.
11.00 "Подорожі Макловича". Тележурнал.
11.30 "Дика Польща". Д/с.
12.00, 04.05 "Райський клімат". Т/с.
12.30 "Войтек Черовський - босоніж кризь світ". Цикл репортажів.
13.00, 20.30, 02.30 Новини.
13.10 "Велаиа гра".
14.15 "І в горі і в радості". Т/с.
15.10 Студія Полонії.
15.30 "Зроблене в Польщі". Телетурнір.
16.00, 04.25 "Престіжний район". Т/с.
17.00 Сніданок на полуденок.
18.00 Телеекспрес.
18.25 Д/ф.
19.20, 01.25 "Л як любов". Т/с.
20.15, 02.10 На дораніч малюта.
20.50, 22.15, 02.50 Спорт.
21.05 Прогноз погоди.
21.15, 03.00 "Час гордості".
22.10, 05.20 "Диригент". Х/ф. Польща, 1979 р.

23.55 Розважальна програма.



06.15 Вставай! Граємо!
07.00 "Новини Полсаг".
08.25 "Скубі Ду".
09.00 "Кращий друг шпигуна" - комедія, США, 2004.
10.45 Ліга чемпіонів. Журнал.
11.15 Готує Ева Вахович.
11.45 "Мерлін".
13.45 Він і вона.
14.45 Формула 1.
16.15 Звивається.
16.45 "Сюгун".
18.50 "Цифри".
19.50 Події.
20.20 Погода.
20.30 "Далеко від носилок 2".
21.00 "Тільки нас двоє - Just the two of us".
23.05 "Особливо тяжкі злочини"
01.45 "Павуки" - horror, США, 2000.
03.35 Ніч загадок.
04.35 Таємниці долі.



07.15 Телемагазин.
07.30 "Бухта Монарха", серіал, США.
08.20 Кулінарний журнал.
08.30 Рік у саду.
09.00, 13.00, 20.30 Новини.
09.10, 21.00 Погода.
09.15 Шопен 2010.
09.40 Зерно.
10.10 Мультисеріали студії Діснея.
11.15 "Ханна Монтана".
11.45 "Кайл ХУ"
12.35 Відіграє музика.
13.10 Книжковий склад.

Неділя, 9 травня

06.00 Ранкова молитва
06.05 Д/ф "Останні зали війни" - 1 с.
07.25 Д/ф "Останні зали війни" - 2 с.
08.30 Сільський час
09.05 Урочистості та військовий парад з нагоди 65-річчя Перемоги у Великій Вітчизняній війні (прямі включення з міст-героїв України та країн СНД)
15.00 Новини
15.15 Святковий концерт з нагоди 65-річчя Перемоги у Великій Вітчизняній війні
15.55 Футбол. Чемпіонат України. Прем'єр-ліга. "Воскла" (Полтава) - "Дніпро" (Дніпропетровськ)
18.00 Про головне
18.25 До Дня Великої Перемоги. Прем'єра. Д/ф "Солдати імперії"
19.00 Концертна програма "Дорогами Великої Перемоги"
21.00 Новини
21.15 Концертна програма "Дорогами Великої Перемоги" (продовження)
22.00 Відеорепортаж про Урочистості та військовий парад з нагоди 65-річчя Перемоги у Великій Вітчизняній війні
23.00 Д/ф "Останні зали війни" - 1 с.
00.15 Д/ф "Останні зали війни" - 2 с.
01.20 Трійка, Кено, Максима
01.25 Новини
01.40 Культурно-мистецький арсенал.

Телевистава "Голо-сівський ліс"
03.00 Х/ф "Нескорені"
04.40 Х/ф "Два бійці"



06.10 "Літаючий будинок"
07.00, 05.30 М/ф "Медовий переполох"
08.00 "Ремонт+"
09.05 Лотерея "Лото-забава"
10.15 М/с "Качині історії"
11.00 "Шість кадрів"
11.25 "Смакуємо"
12.00 Т/с "Ленінград"
14.20 "Міняю жінку"
15.30 Х/ф "Інститут благородних дівчат"
19.30 "ТСН-тиждень"
20.00 Т/с "Мала Москва"
22.10 "Світське життя"
23.10 Х/ф "Підричник"
01.00 Х/ф "Дні слави"
03.10 Х/ф "О шостій годині вчора після війни"
04.40 Т/с "Хто в домі господар?"



05.00 Х/ф "Супермен"
07.10 "Неймовірні історії про життя. Любов по-італійськи"
08.00 Парад Перемоги 1945 року.
08.20 Д/п "Велика Війна. Битва за Україну. Від Дніпра до Одери".
09.15, 11.50, 15.15, 19.40, 20.40 Спецвипуск "Жди мене"
09.30 "Школа доктора Комаровського"
09.55 Військовий парад до 65-ї річниці Великої Перемоги.
12.05, 01.55 Х/ф "Летять журавлі"

13.40 Х/ф "Люди добрі"
15.30 Х/ф "Двоє"
17.00 "БУМ"
18.00 Т/с "Небо у вогні". 1, 2 с.
19.59 Хвилина мовчання
20.00, 00.20 "Підроблиці".
20.55 Т/с "Небо у вогні". 3, 4 с.
22.35 Д/п "Життя до народження"
01.00 Парад Перемоги 1945 року
01.15 Т/с "Вторгнення"
03.30 "Знак якості"
04.25 "Знахарі"



06.05 Х/ф "Весілля Волтона"
07.45 Церква Христа
08.00 Запитайте в лікаря
08.40 Клуб Disney: м/с "Все про Міккі Мауса"
09.15 Клуб Disney: м/с "Мої друзі Тигруля і Пух"
09.40 Х/ф "Індіана Джонс і останній хрестовий похід"
12.20 Кліпси
12.55 Шоуманія
13.25 Ексклюзив
14.10 Аналіз крові
14.55 Info-ШОК
15.55 Т/с "Татусеві дочки"
18.00 М/ф "Шрек"
20.00 Фабрика. Суперфінал. Концерт
22.25 Файна Юкраїна
23.10 Фабрика. Суперфінал. Голосування
23.55 Спортрепортер
00.00 Х/ф "Невдачливі"
01.40 Третій зайвий
02.20, 03.15 Студія "Зона ночі"
Культура
02.25 Третя влада

03.20 На незнайомому вокзалі
04.35 Студія "Зона ночі"
04.40 Рідні стіни
04.50 Університети милосердя
05.05 Він врятував нас від чуми
05.20 Найкращі... Серед повитух
05.35 Зона ночі



05.40, 07.30 Погода
06.00, 18.45 Факти
06.00 „Фронт в тилу у ворога“. 2 с. Х/ф
07.35, 02.25 „Батальйони просять вогню“. Фінал. Х/ф
08.50 „Батьківщина або смерть“ Х/ф
10.45 Москва. Осінь.
Сорок перший
12.20 Спорт
12.25 „Смертельна сутичка“. Х/ф
16.55 Ржев. Невідома війна Г.Жукова
19.00 „Туман“. Х/ф
22.50 „Ворог біля воріт“. Х/ф
01.30 „Новий Амстердам“. Т/с
02.10 Інтерактив. Тижневик
03.30 „Легенда“. Х/ф



05.30 "Руйнівники міфів"
07.10 Х/ф "Женя, Жечка і "Катюша"
09.00 "Імо вдома"
10.05 "ВусоЛапоХвіст"
11.00 "Караоке на Майдані"
12.00 Х/ф "Офіцери"
14.00 "Офіцери" Невідома версія
15.05 "У пошуках істини. Жуков: сімейні поразки Маршала

Перемоги"
16.10 "Правила життя. Битва діт" ч.1
17.10 "Паралельний світ"
18.40 "Битва екстрасенсів. Чорні та білі"
20.00 "Концерт до Дня Перемоги"
22.30 Х/ф "В бій ідуть лише старики"
00.30 "Неймовірні історії кохання"
01.30 Х/ф "Дорога моя людина"



06.00 Програма передач
06.01, 23.30 "Час-Тайм"
06.15, 08.20, 10.20, 13.20, 15.20, 17.20, 18.25, 21.45, 00.20, 03.20, 05.20 "Погода на курортах"
06.20, 08.10, 10.50, 00.25, 02.50, 04.50 "Тема тижня"
06.30, 05.30 "Київський час"
06.45 "Технопарк"
07.00, 07.30, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 23.00, 03.00, 05.00 "Час новин"
07.05, 00.15, 03.15, 05.15 "Час спорту"
07.15, 09.15, 14.15, 16.15, 17.50, 22.50, 23.50, 04.25 "Погода в Україні"
07.35, 08.50, 22.40, 23.20, 04.15 "Бізнес-

ропу"
14.20 "Страва від шефа"
14.40 "Гра долі" (Марко Кропивницький, 1 ч.)
15.30 "Мотор-ТБ"
16.20 "Фактор безпеки"
17.30, 04.30 "Не перший погляд"
18.30 "Народний контроль"
19.00, 22.30, 00.00, 04.00 "Час новин" (рос.)
19.15, 01.00 Народне ток-шоу "Майдан"
21.00 "Час підсумки"
22.00, 03.30, 05.40 "Особливо небезпечно"
00.40 "Смачні подорожі"
04.20, 05.25 "Огляд преси"



06.00, 05.35 Срібний апельсин
06.30 Події
07.00 Літні жарті з Н.Лукінським
07.15 Т/с "Попелюшка з причепом" (5 с.)
08.10 Т/с "Моя прекрасна нянька"
09.15 Шоу "Народна зірка. Другий сезон". Фінал
12.00 Концерт "Пісні весни і Перемоги". Частина Друга
13.00 Т/с "Російський хрест"
17.00 Шоу "Граеш або не граеш"
18.00 "Охоронець - 2"
19.00, 03.30 Події тижня
19.30 "Охоронець - 2"
20.30 Т/с "Успіх за всяку ціну" (7,8 с.)
22.25 Футбольний вік-енд
23.30 Х/ф "Попут-

ник"
01.20 Д/ф "Народжені в блоkadному Ленінграді"
02.00 Х/ф "Святий грішник"
04.00 Х/ф "А зорі тут тихі" (закл. с.)



08.00, 08.20, 08.40, 09.05, 09.25 "Клан".
09.50 Сніданок на полуденок.
10.50, 19.25, 01.25 "Л як любов". Т/с.
11.40 "Король Матіуш Перший". Т/с.
10.55 Трансляція святкової меси.
13.35, 04.10 "Злотопольські". Т/с.
14.05, 23.25, 04.40 "Пам'ятай про мене". Концерт.
14.20 Словарик польської мови.
14.45 Шопен 2010.
15.10, 04.55 "Батько Матеуш". Т/с.
16.00, 05.40 "Кабаре Одинокі".
16.20, 06.05 Репортаж полонії.
16.55 Невідкриті скарби.
17.25, 03.50 "Запрошення".
17.45, 06.35 Студія Полонії.
18.00 Телеекспрес.
18.15 "Хіт декади".
20.15, 02.15 На дораніч малюта.
20.30, 02.30 Новини.
20.50, 02.50 Спорт.
21.05 Прогноз погоди.
21.10, 03.00 "Фальшивомонетники. Повернення зграї". Т/с.
22.00 "Люблю тебе, Польщо!". Телетурнір.
23.40 Час спортивного вболівальника.
07.00 Завершення дня.



06.15 Вставай! Граємо!
07.00 "Новини Полсаг".
08.20 "Виробництво Міккі Мауса".
08.50 "Селезень Дональд представляє".
09.25 "Скубі Ду".
09.55 "Цифри" ведмедики".
10.55 "Качині історії".
11.55 "Бунтарка" - США, 2006.
14.05, 17.15 "Містер Фасоліна".
14.35 Формула 1.
17.45 "Він і вона".
Турнір подружніх пар.
18.45 "Тотель 52".
19.50 Події.
20.20 Погода.
20.30 "Убити з кохання".
21.00 "Втеча з в'язниці".
22.00 "С.С.І".
23.00 "Кістки".
00.05 "Подстава" - трилер, США, 2007.
02.20 Спортивний журнал.
04.20 Таємниці долі.



06.35 Телемагазин.
06.55 "Дві сторони медалі".
07.30 "Новий Завіт", мультфільм.
08.00 Богослужіння.
09.00 Тиждень.
09.50 "Яносик".
11.45 Тварини світу.
12.15 Ток-шоу.
12.55, 13.15 Між небом і землею.
13.00 Цариця Невесна.
14.00, 20.30 Новини.
14.15 Кулінарний журнал.

13.35 Супермоделі.
14.10 Співай і борись.
15.10 "Роль її життя", драма, Франція, 2004.
17.05 "Блондинка".
18.00 Телеекспрес.
18.25 Угадай мелодію.
19.05 "Дух у будинок".
20.00 Вечірка. "Вінні-Пух"
21.20 "Гладиатор", історична драма, США, 2000.
00.05 Стівен Сігал у бойовику "Наймаонець", США, 2006.
01.50 "4400".
02.35 "Тільки за домовленістю".



06.50 Луна Панорами.
07.25 Публіцистична програма.
07.55 "Зоряний пірат".
08.20 Поезія об'єднує людей.
08.35 "Мостовяки".
09.25 "Кольори щастя".
10.35 "Апетит на життя".
11.45 "Камо грядеши?".
12.40 Босоніж по світу.
13.15 Кулінарний журнал.
13.45 "Ліцензія на виховання".
15.00 Сімейний турнір.
15.30 Вікторина.
16.50 Футбол "Легія", "Вісла".
18.50 Слово на неділю.
19.00 Панорама.
19.35 Відеотека дорослого.
20.30 Скажи "Так".
21.00 Хіт десятиліття.
22.20 "Проти лома...", комедія, РП, 1974.
00.05 "Брати Грім", жахи
02.10 "Скач щодуху!",

PRACA: Łuck. Wołyń. Ukraina. Polska. РОБОТА: Луцьк. Волинь. Україна. Польща



Нововолинський міськрайонний центр зайнятості

Посада	З/П	Вимоги	Посада	З/П	Вимоги	Посада	З/П	Вимоги
апаратник дозування	935	відсутність алергії на ацетон	лікар-педіатр	992	вища медична освіта	прибиральник службових приміщень	744	проживання м.Сокаль
бармен	744	бар "Леон" (сmt.Жовтневе, вул.Перемоги,23), 9-50-69, 096-726-10-40	манікюрниця	870	робота в 2 зміни, досвід-3 роки	продавець продовольчих товарів	900	маг. "СМАРАГД"
бухгалтер	1112	по реалізації, досвід роботи, знання ПК, програми 1:С, профільна освіта	машиніст мийної установки	744	мийник автотранспорту, можливе працевлаштування інваліда	продавець продовольчих товарів	800	магазин "Продукти" (м-н Шахтарський, 1), тел. 2-39-35
водій автотранспортних засобів	1000	водій автобуса, категорія Д, досвід роботи	Менеджер (управитель) із зовнішньоекономічної діяльності	1170	знання ПК, англійської мови, досвід роботи, на час декретної відпустки.	сестра медична	869	без вимог до стажу, на підприємстві медичний стаж не зараховується
водій автотранспортних засобів	2000	наявність категорій ВСІХ (В,С,Д,Е), перевезення вантажів на автомобілі КАМАЗ-5511 (самоскид)	механік	1061	транспортного відділу (організувати роботу транспортної дільниці), базова або повна вища профільна освіта, досвід роботи	слюсар з контрольно-вимірвальних приладів та автоматики (електромеханіка)	950	чоловік до 45 років, базова або повна вища профільна освіта, вміння програмувати і ремонтувати електро-технологічне обладнання, досвід роботи
головний енергетик	2207	гірнична освіта	механік з ремонту устаткування	1265	усування механічних поломок, досвід роботи, чоловік до 45 років	слюсар з механоскладальних робіт	1400	досвід роботи від 3 років, 4 розряд
двірник	869	вул.Луцька, 3, тел.4-69-05	начальник виробництва	1170	вища технічна освіта, знання ПК, англійської мови, досвід роботи, чоловік	слюсар-ремонтник	1065	бажання працювати
економіст	1326	досвід роботи, вік до 40 років, знання ПК	начальник відділу	1769	відділу ветеринарного контролю та якості готової продукції, базова або повна вища ветеринарна освіта, досвід роботи лікарем.	спеціаліст-юрисконсульт	1115	досвід роботи на ПК,вільне володіння державною мовою, на період декретної відпустки
електрослюсар (слюсар) черговий та з ремонту устаткування	951	ремонт технологічного обладнання, наявність 3 групи допуску з електробезпеки, досвід роботи, чоловік до 45 років, базова вища профільна освіта	оператор котельні	744	газові котли з високим тиском, наявність посвідчення допуску до роботи, досвід роботи, профільна освіта	технолог	1769	технолог харчової промисловості, досвід від 3 років, вища або базова вища профільна освіта
завідувач складу	1260	облік сировини і матеріально-технічних засобів, досвід роботи, вул.Луцька, 3, тел.4-69-05	офіціант	744	бар "Леон" (сmt.Жовтневе, вул.Перемоги,23), 9-50-69, 096-726-10-40	технолог	1300	знання ПК, досвід роботи в хімічних лабораторіях, вища освіта
інженер-електронік	2000	вища освіта, електронні системи	офіціант	744	контактний телефон 0-97-868-07-59, режим роботи бару "Ретро" з 10-24 год.			
кухар	744	контактний телефон 0-97-868-07-59, режим роботи бару "Ретро" з 10-24 год.	перукар (перукар - модельєр)	870	перукарня "Шарм" (вул.Соборна12), т.2-54-07, досвід роботи 2-3 роки			
лікар станції (відділення) швидкої та невідкладної медичної допомоги	992	вища медична освіта						

Крім того є багато інших вакансій, за додатковою інформацією звертатися за адресою: м. Нововолинськ, пров. Поштовий, 1 тел. (0244) 330-42, 321-15

Ковельського міськрайонного центру зайнятості

Посада	З/П	Вимоги	Посада	З/П	Вимоги	Посада	З/П	Вимоги
архітектор	1800	Досвід роботи за фахом. Професіоналізм. Працелюбність, відповідальність. Звертатися за адресою вул.Незалежності, 129	електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування	869	БЕЗ ШКІДЛИВИХ ЗВИЧОК. Професійність. Добросовісність, Дисциплінованість. Заробітна плата договірна.	модельєр-конструктор	744	Професіоналізм, відповідальність. Прийняти на роботу після стажування. Заробітна плата + премія.
бармен	744	Працювати в ресторани "Поліся" сmt. Голоби, офіціант-бармен. Графік роботи з 11.00 - до 24.00. год по змню. Вмінні працювати., добросовісність.	електрослюсар (слюсар) черговий та з ремонту устаткування	1100	4.3 група допуску.Працелюбність, прагнення працювати.	офіціант	744	Працювати в кафе "Торнадо" в сmt.Люблинець.Доставка працівника додому. Без особливих вимог.
бармен	750	Професійність, вміння спілкуватися з людьми, охайність. Із досвідом роботи. Працювати кафе "Корона" сmt.Люблинець".Працювати з 11.00 год до 23.00 год. (тиждень через тиждень)	заготівельник продуктів і сировини	900	Обов'язково місце проживання с.Любитів. Бажання працювати.	перукар (перукар - модельєр)	744	Із досвідом роботи за фахом. Знання сучасних перукарських послуг.Добросовісність.Бажання працювати.Звертатись вул.Соборна, 4.Перукарня "Медєя".
бармен	750	Професійність, вміння спілкуватися з людьми, охайність. Із досвідом роботи. Працювати кафе "Корона" сmt.Люблинець".Працювати з 11.00 год до 23.00 год. (тиждень через тиждень)	заготівельник продуктів і сировини	1000	Обов'язково місце проживання с.Жмудче. Бажання працювати. Заготівельник молока.	перукар (перукар - модельєр)	1000	Із досвідом роботи за фахом. Професіоналізм. Звертатись в салон Ювін.
вантажник	1000	РОЗВАНТАЖУВАТИ ТОВАРИ ПРОДОВОЛЬНОЇ СФЕРИ ТА БУДІВЕЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ. ФІЗИЧНО ЗДОРОВІ.	закрійник	744	Професіоналізм, відповідальність. Прийняти на роботу після стажування. Заробітна плата + премія.	прибиральник службових приміщень	744	ІІІ Порядність, добросовісне ставлення до своїх обов'язків.
взуттєвик з індивідуального пошиття взуття	744	ІІІ Заробітна плата залежить від виробітку. Бажання працювати.	закрійник	744	Професіоналізм, відповідальність. Прийняти на роботу після стажування. Заробітна плата + премія.	провізор	1450	Працелюбність.Знання фармацевтичної галузі.Згідні на стажування
взуттєвик з ремонту взуття	744	Відповідальність,бажання працювати.Без шкідливих звичок	закрійник	1000	Професіоналізм, відповідальність.Заробітна плата + премія.	слюсар з ремонту автомобілів	750	Бажання працювати.Без шкідливих звичок.
взуттєвик з ремонту взуття	744	Звертатись вул.Володимирська(маг. Салют"). Можливе навчання. Бажання працювати.	кіоскер	744	Працювати 0,75 ставки.Бажання та прагнення працювати.	слюсар з ремонту автомобілів	744	Порядність, працьовитість. Можливе стажування. Звертатись вул.Богуна, 3., моб. 0673329607
водій автотранспортних засобів	1120	Водій ГАЗ - 52, ГАЗ - 53, перевезення вантажів, торгівля по Волинській області	кралець	869	Професіоналізм, відповідальність. Прийняти на роботу після стажування. Заробітна плата + премія.	телеграфіст	1470	Допуск до роботи після проходження медогляду по професії в залізничному медичному закладі вузлової лікарні ст.Ковель.Додається разовий квиток.
геодезист	1500	Професіоналізм.Відповідальність, добросовісність.Звертатися за адресою вул. Незалежності, 129	кралець	800	Професійність. Прийняти на роботу після стажування.	технік	1036	Технік з розшифрування швидкостемірних стрічок. Допуск до роботи після проходження мед. огляду в залізничних мед. закладах
двірник	869	Прибирати двори в центрі міста, без шкідливих звичок. Обов'язкове проходження ме. комісії.	кухар	1000	Бажано проживаючих в районі вул. Володимирська, Сільмаш. Працювати з 12,00 год до 24,00 год.Знання справи, вміння використовувати новітні технології. Добросовісність та охайність.Досвід роботи.	технік-технолог	1036	Допуск до роботи після проходження мед. огляду в залізничних мед. закладах
			майстер	1869	(майстер -реостатні випробування) Допуск до роботи після проходження медогляду по професії в залізничному медичному закладі залізничної лікарні станції Ковель. Курси підвищення кваліфікації при ДорЦем.	технік-технолог	1036	Технік-технолог по замірах колісних пар. Допуск до роботи після проходження мед. огляду в залізничних мед. закладах
			машиніст екскаватора	1300	Прагнення працювати, порядність, відповідальність.			
			менеджер (управитель) із збуту	1500	Знання 1С Бухгалтерія. Обов'язково досвід роботи в сфері продажу автозапчастин. Вміння рекомендувати товар.			

Крім того є багато інших вакансій, за додатковою інформацією звертатися за адресою: м. Ковель, вул. Сагайдачного, 6а, тел. (8-252) 7-11-40, 7-11-38



РОБОТА В ПОЛЬЩІ

СПД Сверчевська Лариса Олександрівна

www.eurorabota.com

м.Луцьк вул. Станіславського 11
Тел: 0332 789899; 096 83 00900

e-mail: ikalina@itt.net

ПРОПОНУЕМО: роботу для швачок; закрійниць для роботи в ательє, різноробочі для роботи в теплицях, будівельники з різними спеціальностями.

ТЕРМІНОВО: робота для будівельної бригади (5 чол.) з досвідом роботи з клінкерною цеглою

Ra-wne lub „Słońce mające wzejsć”

WKronice Równego odkryto jeszcze jedną wersję pochodzenia nazwy tego miasta i kolejną ciekawą stronę jego historii.

Chyba wszyscy mieszkańcy Równego wiedzą o tym, że dookoła miasta istniały osady, założone o wiele wcześniej przed powstaniem samego grodu. Archeolodzy potwierdzają, iż piętnaście tysięcy lat temu, w czasach kamiennego wieku blisko Równego, w okolicach Barmaków mieszkali myśliwi polujący na mamuty (!). Te wyposażone w długą sierść zwierzęta zamieszkiwały nie tylko Amerykę Północną i Azję, ale również Europę, w tym okolice Równego. Ci, którzy wątpią w dawne istnienie mamutów na naszych terenach, mogą sprawdzić to zwiedzając Krajoznawcze Muzeum w Równem, gdzie w jednej z gablot znajduje się olbrzymi cios mamuta. Znany również jest fakt, że przeciwną stronę od Barmaków, a zwłaszcza okolice współczesnego Basiwkuckiego Rezerwatu Wodnego, około 7 tysięcy lat temu zaludnili rolnicy i pasterze doby neolitu. O tym też świadczą eksponaty muzeum.

Co przyciągało naszych przodków do tego kraju? Współczesna nauka mówi, że kiedyś ludzie posiadali zdolności i umiejętności bioenergetyczne, co łączyło ich ze światem duchowym. Właśnie tacy mędrcy potrafili określić miejsca negatywne energetycznie i odwrotnie – dobre miejsca dla założenia osad, w których ludzie czuli się znakomicie, mogli wybudować sanktuarium. Na przykład, miejsce, gdzie teraz znajduje się Pokrowski Kościół Katedralny, jest wyjątkowe, chociażby z tego powodu, że jest to najwyższy punkt w okolicy. Można to również sprawdzić – złote kopuły katedry są widoczne ze wszystkich dróg prowadzących do Równego,



z oddali przynajmniej piętnaście kilometrów.

W 250 roku na terenie miasta Równego było założone miasto Surenż, o czym dowiadujemy się z książki „Majestat Dulibii Roś. Surenż” napisanej przez naukowców W. Demianowa i O. Andriejewa. Co to jest Surenż? W tłumaczeniu z języka starosłowiańskiego oznacza ono „Słoneczne”. Badacze twierdzą, iż w epoce rozkwitu (w VII wieku) mieszkało w nim 120 tysięcy osób. Terytorium dookoła Surenża, stolicy słowiańskiego państwa imperialnego, wynosiło 800 km² i tworzyło zewnętrzne koło okolicznych miast: Kostopol, Goszcza, Ostróg, Szumsk, Krzemieniec, Brody, Beresteczko, Kiewce. Są to tereny współczesnych pięciu obwodów Ukrainy! Czy prawda, że nasze miasto było też stolicą za tych czasów? Fakt, że Równego było stolicą w XX wieku. Najpierw było to centrum Dyrektoriatu Ukrainskiej Republiki Narodowej na czele z

Szymonem Petlurą w 1919 roku. Później, w tychże burzliwych latach, jeszcze w bardziej krótkim okresie stało się ono stolicą dzięki watażkowi Oskolce. Taki sam los spotkał miasto w czasach okupacji hitlerowskiej podczas II wojny światowej. Na razie, dzięki pracom badawczym, wiemy o tym, że wielcy książęta Surenżu rządili całym światem Słowian, dopóki pod koniec VIII – na początku IX w. miasto nie spłonęło w czasie epidemii dżumy. A samą miejscowość nazwali Ra-wne, co znaczyło: „Słońce mające wzejsć”.

Czy słońce już wzeszło? Niedaremnie na wykopaliskach przy ulicy Sobornej, podczas budowy przejścia podziemnego, archeolodzy znaleźli pozostałości dawnego muru, który w postaci łuku ciągnie się pod biblioteką obwodową, przemierza Plac Korolenki i dociera aż do pomnika O. Dundycza w Parku Szewczenki. Prawdopodobnie jest to tylko fragment całości muru...

Tetiana Kijak

Ra-wne, або «Сонце, яке ще має зійти»

Ухроніці міста Рівне з'явилася ще одна назва та ще одна цікава сторінка історії.

Що ж таке «Суренж»? У перекладі з древньослов'янської мови – «Сонячне». Дослідники переконані, що в пору розквіту (VII ст.) у ньому жило 120 тис. мешканців. Територія навколо Суренжа, ядра слов'янської держави-імперії, сягала 800 км та мала зовнішнє коло міст-форпостів, пов'язаних між собою: Костопіль, Гоща, Острог, Шумськ, Кременець, Броди, Берестечко, Ківерці (частково, територія п'яти сучасних областей!). Невже наше місто було столицею й у ті часи?! Досі було відомо про Рівне як столицю у XX ст., а саме під час перебування уряду Директорії УНР на чолі з Симоном Петлюрою у 1919 році. Пізніше, у ті ж буремні роки, ще на короткий період часу завдяки отаману Оскілку та на кілька років за часів німецької окупації під час Другої світової війни. Наразі, завдяки дослідникам, відомо тільки те, що Великий князь Суренжу керували всім слов'янським світом, допоки наприкінці VIII – поч. IX ст. місто не спалили через епідемію чуми. Відтак місцину назвали Ра-вне, тобто «Сонце, що зайшло» й, водночас, «Сонце, яке ще має зійти».

А може, сонце вже зійшло? Недарма ж бо при розкопках на вулиці Соборній під час прокладання підземного переходу, археологи розкопали залишки древньої стіни, що тягнеться дугою під облавною бібліотекою, через площу Королєнка і аж до пам'ятника О.Дундичу, що у парку Т.Шевченка. І це, можливо, лише частина всього масиву стін...

Тетяна КІЯК



Пам'ятник загиблим за Україну



Рівненський залізничний вокзал

Дofinansowano ze środków Senatu RP dzięki pomocy Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” Дofinansовано на кошти Сенату РР при допомозі Фондації «Допомога Полякам на Сході»